

ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန

ရခိုင်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာအကြံပေးကော်မရှင်၏

အပြီးသတ်အစီရင်ခံစာပါ အကြံပြုချက်များအနက်

ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အကြံပြုချက်များအပေါ်

အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်

ADVISORY COMMISSION ON
RAKHINE STATE

Version (1.0)

(၂၀၁၇) ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၃၀) ရက်

မာတိကာ

	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	နိဒါန်း	၁
၂။	ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် လမ်းညွှန်စည်းမျဉ်းများ	၄
	၂.၁။ ရည်ရွယ်ချက်များ	၄
	၂.၂။ လမ်းညွှန်စည်းမျဉ်းများ	၅
၃။	ရခိုင်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာအကြံပေးကော်မရှင်၏ အပြီးသတ်အစီရင်ခံစာပါ အကြံပြုချက်များအနက် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အကြံပြုချက်များ	၆
၄။	ရခိုင်ပြည်နယ်၏ လက်ရှိ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုအခြေအနေ	၁၂
၅။	ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အကြံပြုချက်များအပေါ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ	၂၂
	၅.၁။ အကြံပြုချက် အမှတ်စဉ် (၃၈) အပေါ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ	၂၃
	၅.၂။ အကြံပြုချက် အမှတ်စဉ် (၃၉) အပေါ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ	၂၈
	၅.၃။ အကြံပြုချက် အမှတ်စဉ် (၄၀) အပေါ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ	၃၁
	၅.၄။ အကြံပြုချက် အမှတ်စဉ် (၄၁) အပေါ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ	၃၄
	၅.၅။ အကြံပြုချက် အမှတ်စဉ် (၄၂) အပေါ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ	၃၆
	၅.၆။ အကြံပြုချက် အမှတ်စဉ် (၄၃) အပေါ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ	၄၀

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၅.၇။ အကြံပြုချက် အမှတ်စဉ် (၄၄) အပေါ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ	၄၁
၅.၈။ အကြံပြုချက် အမှတ်စဉ် (၄၅) အပေါ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ	၄၅
၅.၉။ အကြံပြုချက် အမှတ်စဉ် (၄၆) အပေါ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ	၄၇
၆။ စီမံချက်လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၅၂
၆.၁။ ကာလတို အစီအစဉ်များ	၅၂
၆.၂။ ကာလလတ် အစီအစဉ်များ	၅၈
၆.၃။ ကာလရှည် အစီအစဉ်များ	၆၃
၇။ စီမံချက်လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်မှုအပေါ် စောင့်ကြည့်ခြင်း	၆၄
၈။ နိဂုံး	၆၆

ရခိုင်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာအကြံပေးကော်မရှင်၏
အပြီးသတ်အစီရင်ခံစာပါ အကြံပြုချက်များအနက်
ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အကြံပြုချက်များအပေါ်
အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်

၁။ နိဒါန်း (Introduction)

နောက်ခံ သမိုင်းကြောင်း

မြန်မာနိုင်ငံ၏အနောက်ဘက်ပိုင်းတွင် တည်ရှိနေသော ရခိုင်ပြည်နယ်သည် ဧရိယာစတုရန်း ကီလိုမီတာ (၃၆၇၇၈) ကျယ်ဝန်းကာ ချင်းပြည်နယ်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ တို့နှင့် နယ်နိမိတ်ချင်း ထိစပ်လျက်ရှိပြီး၊ အနောက်ဘက်တွင် ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်နှင့်လည်း ထိစပ်လျက် ရှိနေပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ခရိုင် (၅) ခု၊ မြို့နယ် (၁၇) ခုရှိပြီး လူဦးရေ (၃.၃) သန်း ကျော် နေထိုင်လျက်ရှိပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်၌ လူမှုရေးပဋိပက္ခများနှင့် အကြမ်းဖက်မှုများ ဖြစ်ပွားခြင်း

(၂၀၁၂) ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော လူမှုရေးပဋိပက္ခဖြစ်စဉ်နောက်ပိုင်းတွင် ပြည်နယ်အစိုးရ၏ ဦးဆောင်မှု၊ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ လမ်းညွှန်မှုဖြင့် အစိုးရကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများနှင့် ပြည်တွင်း၊ပြည်ပ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများမှ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများပူးပေါင်း၍ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။

(၂၀၁၆) အောက်တိုဘာ (၉) ရက်တွင် မောင်တောမြို့နယ်ရှိ ရဲကင်းစခန်း (၃) ခုအား မူဆလင် လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့မှ တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။ ယင်းတိုက်ခိုက်မှု ပဋိပက္ခကာလအတွင်း ကျေးရွာများ မီးရှို့ဖျက်စီးခြင်းများ၊ အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်ဆုံးရှုံးမှုများ ရှိခဲ့ပြီး

ဖြစ်ပွားရာ ဒေသများတွင် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများအား ဆက်လက်ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြပါသည်။

(၂၀၁၇) ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ (၂၅) ရက်နေ့မှ စတင်၍ ရခိုင်ပြည်နယ် မောင်တောခရိုင်၊ ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တော၊ ရသေ့တောင် မြို့နယ်များရှိ လုံခြုံရေးရဲကင်းစခန်း(၃၀)အား အစွန်းရောက်ဘင်္ဂါလီ အကြမ်းဖက် သမားများမှ တစ်ပြိုင်နက်တိုက်ခိုက်မှု ဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။ ယင်းဖြစ်စဉ်ကြောင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းအချို့ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရခြင်းနှင့် ကျန်းမာရေး အဆောက်အဦများ ထိခိုက်ပျက်စီးခြင်းများရှိခဲ့ပြီး ပုံမှန်ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုစနစ်အပြင် လူမှုစီးပွား၊ အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ် ထိခိုက်ပျက်စီးမှုများစွာ ရှိခဲ့ပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သော အဆိုပါ လူမှုရေးပဋိပက္ခများနှင့် အကြမ်းဖက်မှု ဖြစ်စဉ်များ အပေါ် နောက်ဆက်တွဲ ကျန်းမာရေးပြဿနာများ မဖြစ်ပွားရအောင် ရောဂါကာကွယ် နှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းများ၊ ယာယီကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများနှင့် ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာများအတွင်း ရွေ့လျားဆေးအဖွဲ့များဖြင့် ဆေးကုသပေးမှု လုပ်ငန်းများ၊ မိခင်နှင့် ကလေးကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု လုပ်ငန်းများ၊ အာဟာရ စောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ၊ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံပေးခြင်း လုပ်ငန်းများ စသည့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများအား ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများမှ အခြား ဌာနဆိုင်ရာများ/ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းကာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာအကြံပေးကော်မရှင်ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ကြားဖြတ်အစီရင်ခံစာ

နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် (၂၀၁၆) ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ (၅) ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၏ ပန်ကြားချက်ဖြင့် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ်ဟောင်း ကိုဖီအာနန်မှ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးဆောင်သော ပြည်တွင်းပညာရှင် (၆) ဦး (ဦးဝင်းမြ၊ ဦးအေးလွင်၊ ဒေါက်တာသာလှရွှေ၊ ဒေါက်တာမြသီတာ၊ ဒေါ်စောခင်တင့်နှင့် ဦးခင်မောင်လေး) နှင့် ပြည်ပ ပညာရှင် (၂) ဦး (Mr Chassan Salame, Ms Laetitia Van Den Assum) တို့ပါဝင်သော

ရခိုင်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာ အကြံပေးကော်မရှင် (Advisory Commission on Rakhine State) ကို ဖွဲ့စည်းပြီး ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ လူမှုရေးပဋိပက္ခများနှင့် ကြုံတွေ့နေရသော စိန်ခေါ်မှုများအား ဆန်းစစ်အကြံပြုစေခဲ့ပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာ အကြံပေးကော်မရှင်အနေဖြင့် (၂၀၁၇) ခုနှစ် မတ်လ (၁၆) ရက်နေ့တွင် အစိုးရနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သော အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ လူ့အဖွဲ့အစည်း အားလုံး၏ လူမှုဘဝ တိုးတက်မြင့်မားရေးအတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်မည့် လတ်တလော ဆောလျင်စွာ အရေးယူဆောင်ရွက်မှု များပြုလုပ်နိုင်စေရန် ရခိုင်ပြည်နယ် အကြံပေးကော်မရှင် ကြားဖြတ်အစီရင်ခံစာ (Interim Report and Recommendations) ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာအကြံပေးကော်မရှင်၏ အပြီးသတ်အစီရင်ခံစာ ထုတ်ပြန်ခြင်း

ရခိုင်ပြည်နယ် အကြံပေးကော်မရှင်သည် ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ နေရာအနှံ့အပြားသို့ သွားရောက် ကာ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး (၂၀၁၇) ခုနှစ် ဩဂုတ်လ (၂၅) ရက်နေ့တွင် ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် နေထိုင်ကြသော ပြည်သူလူထုများအတွက် ငြိမ်းချမ်းမျှတ၍ သာယာဝပြောသော အနာဂတ်ပေါ်ထွန်းလာနိုင်ရေးကို ဦးတည်လျက် အပြီးသတ်အစီရင်ခံစာ (Final Report and Recommendations) ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။

ရည်ရွယ်ချက်များ (Objectives)

ဤစီမံချက်အား အောက်ဖော်ပြပါ ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

- ရခိုင်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာအကြံပေးကော်မရှင်၏ အပြီးသတ်အစီရင်ခံစာပါ အကြံပြုချက်များ အနက် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အကြံပြုချက်များအပေါ် နိုင်ငံတော်၏ အရင်းအမြစ်များ၊ ပေါ်လစီများနှင့် နိုင်ငံ၏ လက်ရှိ အခြေအနေများ အပေါ် မူတည်၍ အကောင်းဆုံးနှင့် လက်တွေ့အကျဆုံး အစီအမံများ ရေးဆွဲ၍ အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် နိုင်စေရန်
- ဤစီမံချက်ပါ အစီအစဉ်များအား အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ် အတွင်းရှိ လူထုများအပေါ် ထိရောက်သော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ပေးနိုင်စေရန်နှင့် ဖြစ်ပွားလာနိုင်သည့် ရောဂါများနှင့် ကျန်းမာရေး ပြဿနာများအပေါ် ကြိုတင်ကာကွယ်မှု၊ ထိရောက်သော ဆေးကုသပေးမှုများနှင့် တုံ့ပြန်မှုများ ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန်
- ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း၌ ရည်ရှည် တည်တံ့သော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးနိုင်စေရေး အတွက် အခြေခံအုတ်မြစ်တည်ဆောက်ခြင်းမှတစ်ဆင့် နိုင်ငံ၏ ကျန်းမာရေးအဆင့်အတန်း မြင့်မားလာစေရန်နှင့် ထိုမှတစ်ဆင့် နိုင်ငံတော်၏ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအား အထောက်အပံ့ ဖြစ်နိုင်စေရန်

လိုက်နာရမည့် လမ်းညွှန်စည်းမျဉ်းများ (Guiding Principles)

ဤစီမံချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံချက်ပါ လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် ရာတွင် အောက်ဖော်ပြပါ လမ်းညွှန်စည်းမျဉ်းများအား လိုက်နာ ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

- တန်းတူညီမျှမှုရှိခြင်းနှင့် မလိုလားအပ်သော ခွဲခြားမှုများ မရှိခြင်း
- နိုင်ငံတော်၏ လက်ရှိ ကျင့်သုံးနေသော ဥပဒေ၊ မူဝါဒ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအပေါ် အခြေခံခြင်း
- နိုင်ငံတော်၏ လက်ရှိ ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းနှင့် လက်ရှိ အရင်းအမြစ်များအပေါ် မူတည်၍ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်း
- ရည်ရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း

ရခိုင်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာအကြံပေးကော်မရှင်၏ အပြီးသတ်အစီရင်ခံစာ၌ ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သည်များကို ဖော်ပြထားရှိပြီး၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အကြံပြုချက်များအဖြစ် အမှတ်စဉ် (၃၈) မှ (၄၉) အထိ အကြံပြုချက်ပေါင်း (၉) ချက် ဖော်ပြပါရှိပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာအကြံပေးကော်မရှင်၏ အပြီးသတ်အစီရင်ခံစာ၌ ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် အကြံပြုချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျန်းမာရေး

ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း ရခိုင်နှင့်မွတ်ဆလင်များအားလုံး ရရှိနိုင်သည့် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများ၏အဆင့်သည် နိမ့်ကျနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ကြီး (WHO) က နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံတွင် ထိရောက်သည့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု စနစ်တစ်ခု ရှိရန်အတွက် လူတစ်သောင်းလျှင် ကျန်းမာရေးလုပ်သား အနည်းဆုံး (၂၂) ဦးရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း အကြံပြုထားပါသည်။ တစ်နိုင်ငံလုံး၏ ပျမ်းမျှနှုန်းအရ မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး၌ ကျန်းမာရေး လုပ်သားအင်အားသည် လူတစ်သောင်းလျှင် (၁၆) ဦး ခန့်ရှိသော်လည်း ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် လူတစ်သောင်းလျှင် ကျန်းမာရေးလုပ်သား (၅) ဦးသာ ရှိပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ ကလေး သေနှုန်းသည်လည်း တစ်နိုင်ငံလုံး၏ ပျမ်းမျှနှုန်းထက် မြင့်ပါသည်။ ကလေးမွေးဖွားသည့် အမျိုးသမီးများ၏ (၁၉) ရာခိုင်နှုန်းသာလျှင် ကျွမ်းကျင်သည့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများရှိသည့် ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများတွင် မွေးဖွားကြပါသည်။ (တစ်နိုင်ငံလုံး၏ပျမ်းမျှနှုန်း (၃၇) ရာခိုင်နှုန်းနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက များစွာ နိမ့်ကျနေပါသည်။) ကာကွယ်ဆေးများ ထိုးပေးနိုင်မှုနှုန်း သည်လည်း တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် အနိမ့်ကျဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ကာကွယ်ဆေးထိုးရုံဖြင့် ကာကွယ်နိုင်သည့် ရောဂါအများအပြား မကြာမီနှစ်များအတွင်းက အထူးသဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်က ရခိုင်ပြည်နယ် တပြည်နယ်လုံးတွင် ပြုလုပ်ခဲ့ သည့်

သုတေသနစစ်တမ်းတွင် ပါဝင်ဖြေဆိုခဲ့သူများ၏ (၅၂) ရာခိုင်နှုန်းက ၎င်းတို့အနေဖြင့် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများကို လုံလောက်စွာရရှိခြင်းမရှိဟု ဖြေကြားခဲ့ပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း ကလေးသူငယ်များ၏ အာဟာရပြည့်ဝမှုနှုန်းသည်လည်း တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် အနိမ့်ဆုံးအခြေအနေရှိနေပြီး ကလေးသူငယ်များ၏ (၃၈) ရာခိုင်နှုန်း သည် ဖွံ့ဖြိုးမှု နိမ့်ကျကာ (၃၄) ရာခိုင်နှုန်းသည် ကိုယ်အလေးချိန် ရှိသင့်သလောက်မရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ပဋိပက္ခများနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုများ ပိုမိုမြင့်မားလာသည့် အတွက်ကြောင့် အာဟာရချို့တဲ့မှုများ အချိန်ကြာမြင့်စွာ ဖြစ်ပေါ်နေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ပြည်နယ်အတွင်းတွင် တူညီသောကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု စံတစ်ခုတည်း အပေါ်တွင် အခြေခံ၍ ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုသည် တူညီခြင်းမရှိကြပါ။ ပဏာမကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများကို ရရှိနိုင်သည့်ဒေသများရှိသကဲ့သို့ အထူးကုဆရာဝန်များပါဝင်သည့် ဒုတိယအဆင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများပေးသည့် ဒေသများလည်းရှိပါသည်။ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးသည့် ဆေးရုံဆေးပေးခန်း တစ်ခုနှင့် တစ်ခုအကြားတွင်လည်း ပစ္စည်း ကိရိယာအရသော်လည်းကောင်း ဆေးဝါးနှင့် တခြားလိုအပ်သည့် အထောက်အပံ့များ ပေးနိုင်မှုအရသော်လည်းကောင်း ကွဲပြားခြားနားမှုများ ရှိနေခြင်းကြောင့် ယင်းအခြေ အနေသည် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အရည်အသွေးများကို နိမ့်ကျစေခဲ့ကာ ဘေးဖယ်ခြင်းခံထားရသော လူတန်းစားများအပေါ် ဆိုးဝါးသည့်အကျိုးသက်ရောက်မှုများရှိခဲ့ ပါသည်။ ယနေ့အချိန်အခါတွင် စစ်တွေ အထွေထွေရောဂါကုဆေးရုံကြီး၌သာ သွေး လှူဘဏ် (Blood Bank) ရှိပြီး တခြားဆေးရုံများ သွေးလိုအပ်ချိန်၌ လှူဒါန်း ပေးနိုင်မည့်သူများကိုသာ မှီခိုရပါသည်။ လူနာများအား ဆေးကုသရန် လွှဲပြောင်းပေးမှုများတွင် တိုးတက်မှုရှိလာသော်လည်း ထိုသို့ လွှဲပြောင်းပေးရာတွင် တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးနှင့် တစ်ဦးအကြား ဆောင်ရွက်ပေးကြသည့်ပုံစံများ ကွဲပြားခြားနားမှုများရှိနေသဖြင့် ပြည်သူများအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကို တူညီစွာ မရရှိနိုင်သည့် အခြေအနေကို ဖြစ်စေခဲ့ပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း အရည်အချင်းပြည့်မီသည့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ လုံလောက်မှု မရှိသည့်အတွက် ကျေးရွာအများအပြားသည် ကျန်းမာရေးလုပ်သားများ၏ ဝန်ဆောင်မှုကို အချိန်ပြည့်ရရှိနိုင်ခြင်း မရှိကြပါ။ ထို့ပြင် ကျန်းမာရေးလုပ်သားများသည် မွတ်ဆလင်

ကျေးရွာများနှင့် သွားလာရန်ခက်ခဲသောဒေသများသို့ အထူးသဖြင့် ခရီးစရိတ်နှင့် နေ့တွက် စရိတ်များ မရသောအခါ သွားရောက်လိုခြင်း မရှိကြပါ။ တချို့ ကျန်းမာရေးလုပ်သားများသည် အမှန်တကယ်လုံခြုံမှုမရှိသောဒေသများ (သို့မဟုတ်) ၎င်းအနေဖြင့် လုံခြုံမှုမရှိဟု ထင်ရသော ဒေသများသို့ သွားရန် ရှောင်ကြဉ်ကြပါသည်။ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများအား ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ရေရှည်တာဝန်ထမ်းဆောင်စေရေးသည် ကြီးမားသည့် စိန်ခေါ်မှုကြီးတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း ဆေးတက္ကသိုလ်များမရှိသည့်အတွက် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများအား တိုင်းပြည် အတွင်းရှိ တခြားဒေသများမှ ခေါ်ယူခန့်အပ်ရပါသည်။ တခြားစိန်ခေါ်မှုတစ်ခုမှာ ပြည် နယ်အတွင်းရှိ ဒေသအများစုတွင် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံများ၏ နိမ့်ကျမှုပင် ဖြစ်ပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ လူ့အဖွဲ့အစည်းအားလုံးအနေဖြင့် လုံလောက်သည့် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများကို မရရှိကြသော်လည်း အထူးအားဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းနှင့် အလယ်ပိုင်းမှ မွတ်ဆလင်များ၏ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုရရှိခြင်းမှာ ပိုမိုနည်းပါးပါသည်။ အချို့ဒေသရှိ မွတ်ဆလင်များသည် အသက်ကယ်ရန်လိုအပ်သော ကျန်းမာရေးကုသမှုများကို မရရှိနိုင်ကြဘဲ ခွဲခြားနှိမ့်ချဆက်ဆံခြင်းများကို ရင်ဆိုင် နေရပါသည်။ မွတ်ဆလင်များအနေဖြင့် ခရီးသွားလာခွင့်ကို ကန့်သတ်ခံရမှုများရှိနေခြင်း၊ ဘာသာစကားပြောဆိုနိုင်မှုတွင် အခက်အခဲများ ရှိနေခြင်း၊ ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း၊ IDP စခန်းများတွင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကို အကန့်အသတ်ဖြင့်သာရရှိခြင်း၊ တချို့ဆေးရုံဆေးပေးခန်းများတွင် ၎င်းတို့အားကုသပေးရန် ငြင်းဆိုခြင်းတို့ကြောင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ မရရှိကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ IDPစခန်းများတွင် ပဏာမကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များအား အရေးပေါ် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းနှင့် တခြားသော အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးစောင့် ရှောက်မှုပေးခြင်းသည် အကန့်အသတ်ဖြင့်ပေးနိုင်သည့် အခြေအနေတွင်ရှိနေသည့် အပြင် စစ်တွေ အထွေထွေရောဂါကုဆေးရုံကြီးသို့ တက်ရောက်ကုသခွင့်ရရန် ဆောင် ရွက်ရာတွင် မလိုအပ်သည့် အခက်အခဲများနှင့် အချိန်ကုန်စေသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို ကြုံတွေ့နေရပါသည်။

အကြံပြုချက်များ

၃၈။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရတို့အနေဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း နေထိုင် လျက်ရှိသော လူ့အဖွဲ့အစည်းများအား ဘာသာရေး၊ လူမျိုးရေး၊ ကျား/ မ ဆိုင်ရာ (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံသားဖြစ်တည်မှုတို့အပေါ် အခြေခံသည့် ခွဲခြားမှုများကို မပြုလုပ်ဘဲ ထိုလူ့အဖွဲ့အစည်းများ အားလုံးအား တူညီသော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဆေးကုသခွင့်များ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးသွားရန်နှင့် ထိုလူ့အဖွဲ့အစည်းများအားလုံးအနေဖြင့် တူညီ သော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဆေးကုသခံယူခွင့်များရှိသည်ဟူသော အချက်ကို အများ ပြည်သူ သိရှိကြစေရန် ကြေညာပေးခြင်းများကို လုပ်ဆောင်သွားရန် ကော်မရှင်မှ ထပ်မံ၍ အကြံပြုတိုက်တွန်းလိုပါသည်။ အစိုးရတာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့် ပြည်သူများ ဆေးကုသမှု ရရှိရန်အတွက် အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေသည့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အတားအဆီးများကို စတင်၍ ဖယ်ရှားသင့်ပါသည်။ ဆေးကုသမှု ခံယူသူများ အားလုံး လုံခြုံမှုရှိစေရန်အတွက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသည့် ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများကို အကာအကွယ်ပေး ထားသည့် ဇုန်များအဖြစ် သတ်မှတ်သင့်ပါသည်။

၃၉။ ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ ကျေးရွာတစ်ခုချင်းစီတွင် အစိုးရ၏ ကျန်းမာရေးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြု ထားသော အချိန်ပြည့်တာဝန်ထမ်းဆောင်သည့် ကျန်းမာရေးလုပ်အားပေး အနည်းဆုံး တစ်ယောက်ထံမှ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို လိုအပ်သည့်အချိန်တိုင်းတွင် ရရှိ နိုင်စေရန် ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။ ထိုကျန်းမာရေးလုပ်အားပေးသည် လူနာများအား အနီးဆုံးရှိ ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများသို့ ဆေးကုသမှုခံယူနိုင်ရန် လွှဲပြောင်းပေးနိုင်သူ လည်း ဖြစ်ရပါမည်။ ထိုကျန်းမာရေးလုပ်အားပေးများသည် ကလေးသူငယ်များတွင် ဖြစ်တတ်သည့် ရောဂါများ၊ မိခင်နှင့် ကလေးစောင့်ရှောက်ရေး၊ အာဟာရချို့တဲ့မှုနှင့် မွေးကင်းစကလေးများ မှတ်ပုံတင်ရေးတို့ကို အထောက်အကူပြုနိုင်ရေးနှင့် ပတ်သက် သည့်လိုအပ်သော လေ့ကျင့်မှုများကို ရရှိထားသူများ ဖြစ်ရပါမည်။ အစိုးရအနေဖြင့် ကျေးရွာတစ်ခုချင်းစီ အတွက် အရန်သားဖွားဆရာမများ ခန့်ထားခြင်း၊ ကျေးလက်ဒေသများအား ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများ ပိုမိုပေးနိုင်ရန်အတွက် မြို့နယ်အလိုက် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းအင်အားစု

အဖြစ် လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ချင်းစီမှ အဖွဲ့ဝင်များအား ဝန်ထမ်း အဖြစ် လေ့ကျင့်ပေးသင့်ပါသည်။ (ခရီးစရိတ်များ၊ နေ့တွက်ခများ ပေးသင့်ပါသည်။)

၄၀။ အစိုးရသည် မြို့နယ်ဆေးရုံ၊ တိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းများ၊ ဆေးပေးခန်းငယ်များ အစရှိသည့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသည့် ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်း အဆင့်တစ်ခုချင်းစီတွင် ရှိသင့်သည်ဟု သတ်မှတ်ထားသော ပစ္စည်းကိရိယာများ ရှိနေ စေရန် ဆောင်ရွက်ပေးရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဆေးဝါးဝယ်ယူ သိုလှောင်ဖြန့်ဖြူးသော စနစ် ကို ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်း တစ်ခုစီအလိုက် တူညီသော စနစ်များချမှတ်၍ ဆောင်ရွက် သင့်ပါသည်။ သွေးလှူဘဏ်များကိုလည်း တိုးချဲ့သွားသင့်ပါသည်။

၄၁။ အစိုးရသည် လူဦးရေနှင့်အညီ သင့်လျော်သည့် ကျန်းမာရေးလုပ်သား အချိုးရှိလာစေရေး အတွက် တိုင်းပြည်အတွင်းရှိ တခြားဒေသများနှင့် ပြည်ပမှ လုပ်အားပေးများကို ခေါ်ယူ ခန့်ထား၍ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု ပေးနိုင်စွမ်းကို မြှင့်တင်သင့်ပါသည်။

၄၂။ အစိုးရသည် ကော်မရှင်၏ ကြားဖြတ်အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် အကြံပြုချက်နှင့် အညီ စစ်တွေ အထွေထွေရောဂါကုဆေးရုံကြီး ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရေးနှင့် တိုးချဲ့ရေး ဆောင်ရွက်ချက် ကို အသိအမှတ်ပြု ချီးကျူးအပ်ပါသည်။ ဆက်လက်၍လည်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားရန် ကော်မရှင်မှ အကြံပြု တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။ အစိုးရအနေဖြင့် ကျန်ရှိနေသည့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အတားအဆီးများကို ကျော်လွှားနိုင်ရေး အတွက် ပိုမို၍ ကြိုးစားလုပ်ဆောင်ပြီး လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်သည့်အဆင့်သို့ ရောက်အောင် အလျင်အမြန်ဆောင်ရွက်ရန် ကော်မရှင်မှ တိုက်တွန်းလိုပါသည်။ နိုင်ငံတကာမှ အကူအညီ ပေးလိုသည့် အလှူရှင်များအနေဖြင့်လည်း နည်းပညာနှင့် ငွေကြေး အကူအညီ အထောက်အပံ့များကို လိုအပ်မှုနှင့်အညီ ပေးအပ်ရန်ကော်မရှင်မှ တိုက်တွန်း အပ်ပါသည်။

၄၃။ အစိုးရအနေဖြင့် အာဟာရချို့တဲ့မှုပြဿနာကို ဖြေရှင်းသွားနိုင်ရန် တပြည်နယ်လုံး အတွက် ဘက်စုံပြည့်စုံသော စီမံချက်တစ်ခုကို ဖော်ဆောင်သွားသင့်ပါသည်။

- ၄၄။ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရသည် နိုင်ငံသားဖြစ်တည်မှုကို အခြေခံသည့် ခွဲခြားမှုများ မပြု လုပ်ဘဲ နေထိုင်သူများအားလုံးအတွက် ပြီးပြည့်စုံသော အိမ်တိုင်ရာရောက် ကာကွယ်ဆေး ထိုးစီမံချက် လုပ်ဆောင်မှုကို အရှိန်မြှင့်တင်သင့်ပါသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် အချိန် ကြာမြင့်စွာ ပိတ်ဆို့ခြင်းခံထားရသော ဒေသများကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ နိုင်ငံတကာမှ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လိုသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ထိုလုပ်ငန်းစဉ် များတွင် လိုအပ်သည့် နည်းပညာနှင့် ငွေကြေးအကူအညီများကို ပေးသင့်ပါသည်။
- ၄၅။ အစိုးရအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတွင် အကျင့်ပျက်မှု၊ တရားမဝင် အခကြေးငွေပေးရမှု၊ မတရားအမြတ်ထုတ်မှုများ၊ ခွဲခြားနှိမ့်ချဆက်ဆံမှုများရှိပါက တိုင်ကြားနိုင်သော နည်းလမ်း ယန္တရားတစ်ခု ရှိစေရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ ထိုမတရားမှုများကို ကျူးလွန် သူများအားလည်း ၎င်းတို့၏ ပြစ်မှုများအတွက် တာဝန်ယူစေပြီး ထိုက်သင့်သည့် ပြစ်ဒဏ် များကို ပေးသင့်ပါသည်။
- ၄၆။ အစိုးရအနေဖြင့် ပဏာမကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် နယ်လှည့် (ရွေ့လျား) ဆေးပေးခန်းများ အရေအတွက်ကို တိုးမြှင့်ပေးသင့်ပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်၏ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုစနစ်

ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန အနေဖြင့် အမျိုးသားကျန်းမာရေးစီမံကိန်း (၂၀၁၇ - ၂၀၂၁) ကိုရေးဆွဲကာ တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ ပြည်သူ့အားလုံး လက်လှမ်းမီနိုင်သော ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ရရှိစေရေး စတင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ ရခိုင်ပြည်နယ်၏ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်း အမျိုးသားကျန်းမာရေးစီမံကိန်းနှင့်အညီ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးပြီး နိုင်ငံအချို့မှလွဲ၍ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ မည်သည့်နိုင်ငံတွင်မှ နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးတွင် စံပြုထားသော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုစနစ် မရှိနိုင်သဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်များ အားလုံး၌လည်း ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုစနစ်အား တူညီစွာ စံပြုနိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်သေးပါ။ ထို့ကြောင့် အခြားတိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်များနည်းတူ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ မြို့နယ်များ၊ ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာများအားလုံး၌ စံပြုထားသော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုစနစ် ရှိရန် လိုအပ်နေဦးမည် ဖြစ်ပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ကျန်းမာရေးဌာန အဆင့်ဆင့်တွင် ဆေးဝါး၊ ဆေးပစ္စည်းနှင့် ထောက်ပံ့ပစ္စည်း ရရှိနိုင်မှု ကွာခြားချက်ရှိနေပြီး၊ ယင်းမှာလည်း မြန်မာနိုင်ငံဒေသ အနှံ့အပြားတွင် သာမက ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအများအပြား အထူးသဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် အဓိက တွေ့ရှိနိုင်သော အချက်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအချက်များသည် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်း၏ အရည်အသွေးအား ကြီးမားစွာ အဟန့်အတားမဖြစ်စေပါ။

ရခိုင်ပြည်နယ်၏ ကျန်းမာရေးလူစွမ်းအား အရင်းအမြစ်များ

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နှစ်စဉ်မွေးထုတ်လျက်ရှိသော ဆရာဝန်နှင့် သွားဆရာဝန်များအား နှစ်စဉ် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ဆေးရုံများနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနများသို့ ခန့်အပ်ပေးလျက် ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် စစ်တွေသူနာပြုနှင့် သားဖွားသင်တန်းကျောင်းမှလည်း ဒေသခံသင်တန်းသား/သူများ ခေါ်ယူကာ သူနာပြုနှင့် သားဖွားဆရာမများအား နှစ်စဉ် မွေးထုတ်၍ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း ခန့်အပ်ပေးလျက် ရှိပါသည်။

မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးတွင် ဆေးတက္ကသိုလ် (၅) ခုသာရှိပါသည်။ ရန်ကုန်၌ (၂) ခု ၊ မန္တလေး မကွေးနှင့် တောင်ကြီးတို့၌ (၁)ခုစီ ဖြစ်ပါသည်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ချမ်းသာသော နိုင်ငံများ၌ပင် နိုင်ငံ၏ ဒေသအသီးသီး၌ ဆေးတက္ကသိုလ်များ ဖွင့်လှစ်ရန် မဖြစ်နိုင်ပါ။ မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးတွင် ဆေးတက္ကသိုလ် (၅) ခုမှ မွေးထုတ်ပေးသော ဆရာဝန်သစ်လွင်များအား တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များအားလုံးသို့ ခန့်အပ်ပေးလျက်ရှိပါသည်။

စစ်တွေ သူနာပြုနှင့် သားဖွားသင်တန်းကျောင်းမှလည်း တစ်နှစ်လျှင် သူနာပြုနှင့်သားဖွား (၆၅) မှ (၇၀) ဦးခန့်စီ မွေးထုတ်ပေးလျက်ရှိပါသည်။

စစ်တွေအထွေထွေရောဂါကုဆေးရုံကြီးမှ ကျန်းမာရေးလုပ်သားအင်အား အပါအဝင် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ အထူးကုဆရာဝန်များ၊ လက်ထောက်ဆရာဝန်များ၊ သွားဆရာဝန်များ၊ သူနာပြုများ၊ ကျန်းမာရေးမှူးများ၊ မြို့နယ်သူနာပြုဆရာမ၊ အမျိုးသမီးကျန်းမာရေးဆရာမများ၊ သားဖွားဆရာမများ၊ ကျန်းမာရေးကြီးကြပ် (၁) များနှင့် ကျန်းမာရေးကြီးကြပ် (၂) များ အစရှိသည်ဖြင့် ကျန်းမာရေးလုပ်သားအင်အား စုစုပေါင်း (၄၁၀၈) ဦးရှိပြီး၊ ရခိုင်ပြည်နယ် လူဦးရေနှင့် တွက်ချက်ပါက လူ (၁၀,၀၀၀) လျှင် ကျန်းမာရေး လုပ်သားအင်အား (၁၃.၄) ရှိပါသည်။ ဗဟိုမှ ရခိုင်ပြည်နယ်သို့ အထူးအစီအစဉ်များဖြင့် ယာယီစေလွှတ် တာဝန်ထမ်းဆောင် စေသော ကျန်းမာရေးမှူးများဖြင့် အခြားကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ ထည့်သွင်းစဉ်းစား တွက်ချက် ပါ က ကျန်းမာရေးလုပ်သားအင်အား အချိုးမှာ ပို၍ မြင့်မားနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အပြင် စေတနာ့ကျန်းမာရေးလုပ်သားများ ဖြစ်သည့် အရန်သားဖွားဆရာမများနှင့် လူထု ကျန်းမာရေးလုပ်သားများအားလည်း မြို့နယ်အဆင့်များ၌ သင်တန်းပေးကာ မွေးထုတ်ပေးလျက် ရှိပါသည်။

ပုံ - ရခိုင်ပြည်နယ် စစ်တွေမြို့ ဒါးပိုင် ဘင်္ဂလီကျေးရွာအုပ်စုအတွက် သင်တန်းပေး မွေးထုတ်ပေးခဲ့သော အရန်သားဖွားဆရာမများအား သင်တန်းဆင်းလက်မှတ် ပေးအပ်ခဲ့စဉ်

ရခိုင်ပြည်နယ်၏ အာဟာရ စောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ

ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ (၃၄) ရာခိုင်နှုန်းသော ကလေးများတွင် ကိုယ်အလေးချိန် လျော့နည်း နေကြပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် နေထိုင်သော (၅) နှစ်အောက် ကလေးများတွင် သွေးအားနည်းခြင်း ရောဂါရှိသူ (၆၁.၅) ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၊ (၆၁.၆) ရာခိုင်နှုန်း၊ ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသကြီး (၆၁.၉) ရာခိုင်နှုန်း၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး (၆၆.၃) ရာခိုင်နှုန်းနှင့် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး (၇၁.၅) ရာခိုင်နှုန်းတို့ထက် လျော့နည်းပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်၏ (၅) နှစ်အောက်ကလေး သေးကွေးမှု (Stunting) ရာခိုင်နှုန်းမှာ (၃၇.၅) ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပါသည်။ ကယားပြည်နယ်တွင် (၃၉.၇) ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ချင်းပြည်နယ်တွင် (၄၁) ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပြီး ရခိုင်ပြည်နယ်ထက် ပိုမြင့်မားနေပါသည်။ ဧရာဝတီတိုင်း၊ ရှမ်းပြည်နယ်၊

ကချင်ပြည်နယ်တို့တွင် (၃၇.၂) ရာခိုင်နှုန်း (၃၆.၅) ရာခိုင်နှုန်း နှင့် (၃၆.၁) ရာခိုင်နှုန်း အသီးသီးဖြစ်ပြီး ရခိုင်ပြည်နယ်နီးပါးရှိပါသည်။ MDHS 2015 အရ တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာအနေဖြင့် (၂၉.၂၅) ရာခိုင်နှုန်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍအား ရာစုနှစ်ပေါင်းများမှာ လျစ်လျူရှုခဲ့ခြင်းနှင့် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနသို့ ဘဏ္ဍာရေးခွဲဝေမှု အလွန်နည်းပါးခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန အာဟာရဌာနခွဲမှ ရေးဆွဲ ဆောင်ရွက်သွားမည့် “လတ်တလော အာဟာရချို့တဲ့မှု ဘက်စုံကုသစောင့်ရှောက်ခြင်း (Integrated Management of Acute Malnutrition – IMAM)” စီမံချက်အား အခြား တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်များနည်းတူ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း၌လည်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ပုံ - စစ်တွေမြို့ ရွှေလျားဆေးအဖွဲ့ စုရပ်တစ်ခု၌ မြန်မာနိုင်ငံကျန်းမာရေးမှူးအသင်းမှ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ အာဟာရဌာနခွဲ၏ ညွှန်ကြားချက်များနှင့်အညီ အာဟာရဆိုင်ရာ တိုင်းတာမှုများ ဆောင်ရွက်ခဲ့စဉ်

ကိုယ်ဝန်ဆောင်နှင့် ကလေးကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု လုပ်ငန်းများ

ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန အနေဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ် မြို့နယ်အားလုံးရှိ ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာများ၊ ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများအားလုံး၌ လူမျိုး၊ ဘာသာ မခွဲခြားဘဲ ကိုယ်ဝန်ဆောင် စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းနှင့် ကလေးကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းများအား ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်၏ ၅ နှစ်အောက် ကလေးသေနှုန်းမှုမှာ အရှင်မွေး (၁၀၀၀) လျှင် (၅၈) ရှိပြီး ချင်းပြည်နယ်၊ ကချင်ပြည်နယ်၊ ကရင်ပြည်နယ်၊ ရှမ်းပြည်နယ်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၊ နေပြည်တော်ကောင်စီနယ်မြေတို့၏ ကလေးသေနှုန်းသည် ရခိုင်ပြည်နယ်ထက် ပိုမြင့်မားပါသည်။

ဆေးရုံများ၊ ကျန်းမာရေးဌာနများနှင့် သွေးလှူဘဏ်များ အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း

ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ဆေးရုံများ၊ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ဌာနခွဲများအား နှစ်စဉ် ရန်ပုံငွေ ချထားပေးမှုအပေါ် မူတည်၍ အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။

စစ်တွေ အထွေထွေရောဂါကုဆေးရုံကြီး အဆင့်မြှင့်တင်ရန် Master Plan ရေးဆွဲကာ ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။

စစ်တွေ အထွေထွေရောဂါကုဆေးရုံကြီးတွင် သွေးလှူဘဏ်ရှိပါသည်။ နိုင်ငံအနေဖြင့် ဆေးရုံတိုင်းတွင် သွေးလှူဘဏ်ထားရှိရန် မတတ်နိုင်သည့်အပြင် သွေးလှူဘဏ်တစ်ခု တည်ထောင်ရန်မှာ စရိတ်များစွာ ကုန်ကျပါသည်။ သို့ရာတွင် မောင်တောခရိုင်အတွင်းရှိ အရေးပေါ်လူနာများအား သွေးသွင်းကုသပေးနိုင်ရန်အတွက် ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်၌ သွေးလှူဘဏ်ငယ် တစ်ခု တည်ထောင်သွားရန် စီစဉ်လျက်ရှိပါသည်။

ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများမှ အရေးပေါ်လူနာများအား သက်ဆိုင်ရာ ဆေးရုံများသို့ အရေးပေါ် လွှဲပြောင်းကုသနိုင်ရေးအတွက်လည်း စီစဉ်ဆောင်ရွက်ထားရှိပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ပုံ - သက္ကေပြင် ဘင်္ဂလီ ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းမှ အရေးပေါ်လူနာတစ်ဦးအား ရွှေ့လျားဆေးအဖွဲ့မှ လူနာတင်ယာဉ်ဖြင့် စစ်တွေ အထွေထွေရောဂါကု ဆေးရုံကြီးသို့ လွှဲပြောင်းပေးနေစဉ်

ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံပေးခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံ အပါအဝင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများတွင် ပုံမှန်အားဖြင့် ကာကွယ်ဆေး (၁၀) မျိုးအထက်ကို အအေးလမ်းကြောင်းဖြင့် ထိုးနှံရသဖြင့် အိမ်တိုင်ရာရောက်ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုဘဲ ပိုလီယိုကာကွယ်ဆေး အပိုဆောင်းတိုက်ကျွေးခြင်းလုပ်ငန်း (Supplementary Immunization Activities on Polio vaccine) တွင်သာ လိုအပ်ချက်ရှိပါက “အိမ်တိုင်ရာရောက် ကာကွယ်ဆေးတိုက်သော နည်းဗျူဟာ” ဖြင့် တစ်အိမ်တက်ဆင်း ကာကွယ်ဆေးထိုး လုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ပါသည်။

နိုင်ငံအတွင်း သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီးအလိုက် ကာကွယ်ဆေးလွှမ်းခြုံမှု အခြေအနေများအား အသေးစိတ်ပြန်လည်ဆန်းစစ်ခြင်းများအရ ရှမ်း(မြောက်)၊ ရှမ်း(တောင်) ဒေသများ၏ ကာကွယ်ဆေးထိုး လွှမ်းခြုံမှုအခြေအနေသည် ရခိုင်ပြည်နယ်ထက် ပို၍လျော့နည်း ပါသည်။

ပုံ - ဘင်္ဂလီ ကျေးရွာများ/ ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများမှ ကလေးငယ်များအား
ကာကွယ်ဆေးထိုးစုရပ်များတွင် ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံပေးနေစဉ်

(၂၀၁၅) ခုနှစ်တွင် မောင်တောမြို့နယ်တွင် အသွင်ပြောင်းပိုလီယိုဗိုင်းရပ်စ်ပိုး လူနှစ်ဦးတွင်
တွေ့ရှိခဲ့သော ပိုလီယိုကပ်အသွင်ဖြစ်ပွားမှု တစ်ခုသာရှိခဲ့ပါသည်။ ပိုလီယိုရောဂါဖြစ်ပွားမှု နှင့်
ပတ်သက်ပြီး အသွင်ပြောင်းပိုလီယိုဗိုင်းရပ်စ်ပိုး လူနာတစ်ဦးတွင် ရှာဖွေတွေ့ရှိလျှင်ပင် ပိုလီယိုရောဂါ
ကပ်အသွင်ဖြစ်ပွားသည်ဟု သတ်မှတ်ပါသည်။ ၎င်းဖြစ်စဉ်အပြီး ရခိုင်ပြည်နယ်တစ်ခုလုံးတွင်
အပိုဆောင်းပိုလီယို ကာကွယ်ဆေး ထိုက်ကျွေးထိုးနှံခြင်းလုပ်ငန်းအား (၅) ကြိမ် အထိ
ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ (၂၀၁၆) ခုနှစ်တွင် ရသေ့တောင်မြို့နယ်၌ ဓာတ်ခွဲအတည်ပြု
ဝက်သက်လူနာ (၄) ဦးတွေ့ရှိခဲ့ပြီး ဝက်သက်ရောဂါကပ်အသွင် ဖြစ်ပွားမှုတစ်ခုရှိခဲ့ပါသည်။
ကယ်အသွင်ဖြစ်ပွားမှုအား တုံ့ပြန်သော ဝက်သက်ရောဂါ ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းများအား
ချက်ချင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

စစ်တွေမြို့နယ်၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်၊ ရသေ့တောင်မြို့နယ်၊ ပေါက်တော မြို့နယ်နှင့်
အခြားမြို့နယ်များရှိ ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများ (IDP Camps) တွင်လည်း ရည်မှန်း ကလေးဦးရေ
အနည်းအများပေါ်မူတည်၍ (၁) လ လျင် (၁) ကြိမ် သို့မဟုတ် (၂) လ လျင် (၁) ကြိမ် Mobile
Team များဖြင့် သွားရောက်၍ (၂၅ -၉-၂၀၁၇) ရက်နေ့အထိ ကာကွယ်ဆေး ထိုးလုပ်ငန်းကို
ပုံမှန်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

အထက်ပါနည်းဗျူဟာဖြင့် ဆောင်ရွက်သောနေရာများတွင် အသက် (၁) နှစ်အောက် ကလေးတွင် သာမကဘဲ အသက် (၅) နှစ်အထိ ကာကွယ်ဆေးမရသော ကလေးများကို ရှာဖွေ၍ လိုအပ်သော ကာကွယ်ဆေးနှင့် အကြိမ်အရေအတွက်ပြည့်ဝအောင် ထိုးပေးပါသည်။

အစုလိုက်ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းများဖြစ်သော ရခိုင်ပြည်နယ်၊ (၁၂) မြို့နယ်အတွင်း ပိုလီယိုကာကွယ်ဆေး အပိုဆောင်းတိုက်ကျွေးခြင်း (၂၀၁၃)၊ နိုင်ငံတစ်ဝန်း ဝက်သက်ရောဂါနှင့် ဂျိုက်သိုးရောဂါကာကွယ်ဆေး အစုလိုက်ထိုးနှံခြင်းလုပ်ငန်း (၂၀၁၅)၊ ရခိုင်ပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းရှိ မြို့နယ်များ၌ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ပိုလီယိုကာကွယ်ဆေးအပိုဆောင်း တိုက်ကျွေးခြင်းလုပ်ငန်း (၂၀၁၅) ခုနှစ်မှ (၂၀၁၇) ခုနှစ်အတွင်း (ရ) ကြိမ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာတို့တွင်လည်း ပုံမှန် ကာကွယ်ဆေးထိုးလွှမ်းခြုံမှုအားနည်းသည့် မူစလင်ကျေးရွာနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းအားလုံးကို ဦးတည်သွားရောက်၍ ထိုးနှံပေးခဲ့ရာ လွှမ်းခြုံမှု (၉၀) ရာခိုင်နှုန်းနှင့်အထက် ရရှိခဲ့ပါသည်။

(၂၀၁၆) ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ၌ မောင်တောမြို့နယ်တွင် လက်နက်ကိုင်အကြမ်းဖက်မှု ဖြစ်ပွားပြီးနောက် မောင်တောမြို့နယ်တွင် ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းများယာယီရပ်ဆိုင်းခဲ့သည့် အပြင် ပိုမိုဆိုးရွားလာသောလုံခြုံရေးအခြေအနေကြောင့် အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများက ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်း မဆောင်ရွက်နိုင်သောကျေးရွာများ ရှိခဲ့ပါသည်။

ထို့အပြင် ထိုကာလနောက်ပိုင်းတွင် ဘာသာစကားအခက်အခဲရှိသော မူဆလင်လူအုပ်စု ကြားတွင် ကာကွယ်ဆေးနှင့်ပတ်သက်၍လွဲမှားသော ကောလဟာလများ ဖြန့်ဝေခဲ့ခြင်း၊ ကာကွယ်ဆေး အထိုးမခံရန် ခြိမ်းခြောက်မှုများရှိခဲ့ခြင်း၊ အစိုးရ တာဝန်ရှိသူများနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်သူများ သတ်ဖြတ်ခံရခြင်းများကြောင့် ကာကွယ်ဆေး၏ အကျိုးကျေးဇူးကို သိရှိသည့်တိုင် ကာကွယ်ဆေးထိုးရန် လက်မခံခြင်း၊ ကလေးများကို ဖွက်ထားခြင်း စသည့် ကျေးရွာများရှိခြင်းကြောင့် ကာကွယ်ဆေးထိုးစုရပ်များကို အချိန် အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ သွားရောက်ဖွင့်လှစ်နိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် စစ်တွေမြို့နယ်၊ မောင်တောမြို့နယ်၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်နှင့် ရသေ့တောင်မြို့နယ်တို့တွင် (၂၀၁၆) ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ နောက်ပိုင်း၌ ကာကွယ်ဆေးထိုး လွှမ်းခြုံမှုလျော့နည်းခဲ့ပါသည်။

ထိုလွှမ်းခြုံမှုနည်းပါးသောနေရာများကို ဦးတည်သော ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း မြို့နယ်များ တွင် ပိုလီယိုကာကွယ်ဆေးအပိုဆောင်းတိုက်ကျွေးခြင်း (၂) ကြိမ်ကို (၂၀၁၇) ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လနှင့်

စက်တင်ဘာလများတွင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ပထမအကြိမ်တွင်လွှမ်းခြုံမှု (၉၄) ရာခိုင်နှုန်း ရရှိခဲ့သော်လည်း ဒုတိယအကြိမ်တွင် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေစဉ်အတွင်း လက်နက်ကိုင်အကြမ်းဖက်မှု ထပ်မံဖြစ်ပွားခဲ့သဖြင့် (၈၉) ရာခိုင်နှုန်းသာရရှိခဲ့ပြီး ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများသည် မူဆလင်ကျေးရွာများအတွင်း ပိတ်မိနေခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း မူဆလင်ကျေးရွာနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများတွင် ရွေ့လျားအဖွဲ့များဖြင့် သွားရောက်ထိုးနှံရာတွင် အသက် (၅) နှစ်အောက်ကလေးများကို ကာကွယ်ဆေးထိုးကုန်ကျစရိတ်သည် အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၅) ဒေါ်လာမှ (၅၀) ဒေါ်လာအထိကုန်ကျသဖြင့် အခြားမြို့နယ် များတွင် ကုန်ကျစရိတ်ထက် (၁၀) ဆမှ အဆ (၁၀၀) ခန့်အထိ သုံးစွဲရပါသည်။

ရွေ့လျားဆေးအဖွဲ့များဖြင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း

ပဏာမကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် နယ်လှည့် (ရွေ့လျား) ဆေးပေးခန်းများ အရေအတွက်ကို တိုးမြှင့်ပေးနိုင်ရေးအတွက် ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနနှင့် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့တို့ ပူးပေါင်း၍ ယာယီကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများရှိသည့် မြို့နယ်များနှင့် ခက်ခဲဒေသများသို့ ရွေ့လျားဆေးအဖွဲ့များဖြင့် ဆေးကုသပေးခြင်းအား (၂၀၁၂) ခုနှစ်မှ စ၍ ယခုထိ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ပုံ - ပေါက်တောမြို့နယ် ငှက်ချောင်း ဘင်္ဂလီ ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းသို့ ရွေ့လျားဆေးအဖွဲ့များ သွားရောက်၍ ဆေးကုသမှု ပေးခဲ့စဉ်

ဆက်လက်၍ ရခိုင်ပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းမြို့နယ်များအတွင်း ပဏာမ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုအား ပိုမိုအားပြည့်နိုင်စေရန်အတွက် ရွေးလျား ဆေးအဖွဲ့များဖြင့် ဆေးကုသပေးရေး အစီအစဉ်များအား ဆက်လက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ပုံ - ရွေးလျားဆေးအဖွဲ့များမှ ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများမှ လူနာများအား နီးစပ်ရာ စုရပ်များနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနများ၌ ဆေးကုသမှုပေးနေစဉ်

ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းရှိ လူမှုရေးပဋိပက္ခနှင့် အကြမ်းဖက်မှုဒဏ် ခံစားရသော လူထုများအတွက် ရွေးလျားဆေးအဖွဲ့များဖြင့် ဆေးကုသမှုပေးရာတွင် လိုအပ်သော ဆေးဝါးများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရေးအတွက် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် လျက်ရှိပါ သည်။

တစ်ဖက်နိုင်ငံသို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားသည့် လူထုအနေဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းသို့ ပြန်လည် ဝင်ရောက်လာပါက ပြန်လည်လက်ခံရေးစခန်းများနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားသည့် နေရာ ဒေသများ၌ ရွေးလျားဆေးအဖွဲ့များဖြင့် ယာယီဆေးခန်းဖွင့်လှစ်ကာ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

မူဆလင်အသိုက်အဝန်းများအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ ၎င်းတို့ထံဝင်ရောက်ပြီး ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပူးပေါင်း၍ ဆေးကုသမှုများ လာရောက် ခံယူခြင်းဖြင့် မူဆလင်အသိုက်အဝန်းများတွင် ကျန်းမာရေးလက်လှမ်းမီမှုများ မြင့်မားလာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

၅။

ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အကြံပြုချက်များအပေါ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ

ရခိုင်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာအကြံပေးကော်မရှင်၏ အပြီးသတ်အစီရင်ခံစာ၌ ပါရှိသည့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အကြံပြုချက် အမှတ်စဉ် (၃၈) မှ (၄၉) အထိ အကြံပြုချက်ပေါင်း (၉) ချက် အပေါ် အကြံပြုချက် တစ်ခုချင်းစီအလိုက် အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

အကြံပြုချက် အမှတ်စဉ် (၃၈) အပေါ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ

အကြံပြုချက် (၃၈)

၃၈။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရတို့အနေဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း နေထိုင် လျက်ရှိသော လူ့အဖွဲ့အစည်းများအား ဘာသာရေး၊ လူမျိုးရေး၊ ကျား/ မ ဆိုင်ရာ (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံသားဖြစ်တည်မှုတို့အပေါ် အခြေခံသည့် ခွဲခြားမှုများကို မပြုလုပ်ဘဲ ထိုလူ့အဖွဲ့အစည်းများ အားလုံးအား တူညီသော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဆေးကုသခွင့်များ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးသွားရန်နှင့် ထိုလူ့အဖွဲ့အစည်းများအားလုံးအနေဖြင့် တူညီသော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဆေးကုသခံယူခွင့်များရှိသည်ဟူသော အချက်ကို အများ ပြည်သူ သိရှိကြစေရန် ကြေညာပေးခြင်းများကို လုပ်ဆောင်သွားရန် ကော်မရှင်မှ ထပ်မံ၍ အကြံပြု တိုက်တွန်းလိုပါသည်။ အစိုးရတာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့် ပြည်သူများ ဆေးကုသမှု ရရှိရန် အတွက် အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေသည့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အတားအဆီးများကို စတင်၍ ဖယ်ရှားသင့်ပါသည်။ ဆေးကုသမှု ခံယူသူများ အားလုံး လုံခြုံမှုရှိစေရန်အတွက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသည့် ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများကို အကာအကွယ်ပေး ထားသည့် ဇုန်များအဖြစ် သတ်မှတ်သင့်ပါသည်။

အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ

- (၁) ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရတို့အနေဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း နေထိုင် လျက်ရှိသော လူ့အဖွဲ့အစည်းများအား ဘာသာရေး၊ လူမျိုးရေး၊ ကျား/ မ ဆိုင်ရာ (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံသားဖြစ်တည်မှုတို့အပေါ် အခြေခံသည့် ခွဲခြားမှုများကို မပြုလုပ်ဘဲ ထိုလူ့အဖွဲ့အစည်းများ အားလုံးအား တူညီသော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဆေးကုသခွင့်များ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးသွားရန် အတွက် ဆေးရုံများအားလုံး၌ မည်သည့်လူမျိုးဖြစ်စေ၊ မည်သည့်ဘာသာ ကိုးကွယ်သည်ဖြစ်စေ၊ ကျား ဖြစ်စေ/ မ ဖြစ်စေ၊ မည်သည့်နိုင်ငံသားဖြစ်စေ

ဆေးကုသခွင့်ရှိစေရေးအတွက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး၊ ထိုသို့ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အတွက် ဆေးရုံများနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနများအားလုံးသို့ ညွှန်ကြားချက်များ ထပ်မံ ထုတ်ပြန်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အပြင် ရွှေ့လျားဆေးအဖွဲ့များဖြင့် ဆေးကုသပေးခြင်းနှင့် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ (ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံပေးခြင်း၊ အာဟာရ စောင့်ရှောက်မှု ပေးခြင်း၊ မိခင်နှင့် ကလေးကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ စသည့် လုပ်ငန်းများ) ဆောင်ရွက်ရာ၌လည်း အထက်ပါ ခွဲခြားမှုမျိုး မရှိစေရေးအတွက် ဆက်လက် ဆောင်ရွက် သွားမည် ဖြစ်ပြီး၊ ထိုသို့ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ပြည်နယ်/ ခရိုင်/ မြို့နယ်နှင့် အောက်ခြေအဆင့်များ အားလုံးသို့ ညွှန်ကြားချက်များ ထပ်မံ ထုတ်ပြန်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

- (၂) ထိုလူ့အဖွဲ့အစည်းများအားလုံးအနေဖြင့် တူညီသော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဆေးကုသ ခံယူခွင့်များရှိသည်ဟူသော အချက်ကို အများ ပြည်သူသိရှိကြစေရန်အတွက် ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာများအတွင်းရှိ ကျန်းမာရေးလုပ်သားများနှင့် စေတနာ့ဝန်ထမ်းများအား အသိပေးသွားမည်ဖြစ်ပြီး၊ ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာများအတွင်းရှိ ဆေးကုသမှုလိုအပ်သော ပြည်သူများအားလုံးအား ခွဲခြားမှု မရှိဘဲ ဆေးရုံ/ ဆေးခန်းများသို့ လာရောက်ပြသစေရေး အတွက် ယင်းတို့မှ တစ်ဆင့် ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာများအတွင်း အသိပေးခြင်းများကို ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အပြင် ဆေးရုံ/ ကျန်းမာရေးဌာနတိုင်း၌လည်း အောက်ဖော်ပြပါ “ဆေးကုသမှု ခံယူနိုင်ခြင်း အသိပေးကြေညာချက်” ကို ချိတ်ဆွဲသွားနိုင်ရေးအတွက် အဆင့်ဆင့်တင်ပြ၍ အတည်ပြုချက်ရယူသွားမည် ဖြစ်ပြီး၊ အတည်ပြုပြီးပါ အဆိုပါ အသိပေးကြေညာချက်အား ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ဆေးရုံနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနများအားလုံး၌ ချိတ်ဆွဲသွားနိုင်ရေး အတွက် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဆေးကုသမှုခံယူနိုင်ခြင်း
အသိပေးကြေညာချက်

ဤဆေးရုံ/ ကျန်းမာရေးဌာန၌
 ကျား/မ၊ နိုင်ငံသား၊ လူမျိုး၊ ဘာသာ မရွေး
 မည်သူမဆို လာရောက်၍
 ဆေးကုသမှု ခံယူနိုင်သည်။

ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန
 ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

(မြန်မာဘာသာစကား)

ဆီးကုသမှု ခံယူနိုင်ခြင်း
အသိပေး ကြေညာချက်

ဒေ ဆေးရုံ/ ကျန်းမာရေးဌာနမှာ
 ကျား/မ၊ နိုင်ငံသား၊ လူမျိုး၊ ဘာသာ မရွေး
 လူအားလုံး လာရောက်ပနာ
 ဆီးကုသမှု ခံယူနိုင်ပါရေ။

ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန
 ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

(ရခိုင်ဘာသာစကား)

NOTICE
Access to Health Care Services

Everyone,
 regardless of gender, nationality, race or religion,
 can access to health care services
 in this hospital or health center.

Ministry of Health and Sports
 Rakhine State Government

(အင်္ဂလိပ် ဘာသာစကား)

ထို့အပြင် ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၌ နားဆင်နိုင်သော မေယု FM ရေဒီယို ၌လည်း ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း နေထိုင် လျက်ရှိသော မည်သူမဆို ဘာသာရေး၊ လူမျိုးရေး၊ ကျား/ မ ဆိုင်ရာ (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံသားဖြစ်တည်မှုတို့အပေါ် အခြေခံသည့် ခွဲခြားမှုများကို မပြုလုပ်ဘဲ ဆေးရုံ/ ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ရွေ့လျားဆေးအဖွဲ့များ၏ ယာယီဆေးခန်းများ၌ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ခံယူနိုင်ကြောင်း အသိပေးခြင်းအား ပုံမှန်ထုတ်လွှင့်သွားနိုင်ရေး လိုအပ်သည် များအား ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၃) ပြည်သူများ ဆေးကုသမှု ရရှိရန်အတွက် အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေသည့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အတားအဆီးများကို စတင်၍ ဖယ်ရှားနိုင်စေရန်အတွက် ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစား ဝန်ကြီးဌာန အနေဖြင့် “ရခိုင်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာအကြံပြုချက်များအပေါ် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးကော်မတီ” ၏ အစည်းအဝေးများနှင့် အခြားသော အစည်းအဝေးများတွင် ဆွေးနွေးတင်ပြ ညှိနှိုင်းသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဆက်လက်၍ အစည်းအဝေးများ၏ အကြံပြုချက်နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များအတိုင်း ဆက်လက် အကောင် အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၄) ဆေးကုသမှု ခံယူသူများ အားလုံး လုံခြုံမှုရှိစေရန်အတွက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ပေးသည့် ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများကို အကာအကွယ်ပေးထားသည့် ဇုန်များအဖြစ် သတ်မှတ်နိုင်ရန်အတွက် ဆေးရုံ/ ကျန်းမာရေးဌာနတိုင်း၌လည်း အောက်ဖော်ပြပါ “အကာအကွယ်ပေးထားသည့် နယ်မြေ (Protected Zone)” စာသားကို ချိတ်ဆွဲသွားနိုင်ရေးအတွက် အဆင့်ဆင့်တင်ပြ၍ အတည်ပြုချက်ရယူသွားမည် ဖြစ်ပြီး၊ အတည်ပြုပြီးပါ အဆိုပါ အသိပေးကြေငြာချက်အား ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ဆေးရုံနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနများအားလုံး၌ ချိတ်ဆွဲသွားနိုင်ရေး အတွက် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

အကာအကွယ်ပေးထားသည့် နယ်မြေ

(Protected Zone)

ဤဆေးရုံ/ ကျန်းမာရေးဌာနသည်
ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသူ နှင့် ဆေးကုသမှုလာရောက်ခံယူသူများ
အားလုံးကို အကာအကွယ်ပေးထားသည့် နယ်မြေ ဖြစ်သည်။

မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကမျှ
ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊ နှောင့်ယှက်ခြင်း၊ အန္တရာယ်ပြုခြင်းနှင့်
အကြမ်းဖက်ခြင်းများ လုံးဝမပြုလုပ်ရ။

ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန

ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

(မြန်မာဘာသာစကား)

အကာအကွယ်ပေးထားရေ နယ်မြေ

(Protected Zone)

ဒေ ဆေးရုံ/ ကျန်းမာရေးဌာနဟာ
ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသူတို့နှင့် ဆေးကုသမှုလာရောက်ခံယူရေ လူတို့
အားလုံးကို အကာအကွယ်ပေးထားရေ နယ်မြေ ဖြစ်ပါရေ။

ဇာလူ တစ်ယောက်တစ်လီ ကမှ
ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊ နှောင့်ယှက်ခြင်း၊ အန္တရာယ်ပေးခြင်းနှင့်
အကြမ်းဖက်ခြင်းတို့ လုံးဝမပြုလုပ်ရ။

ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန

ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

(ရခိုင်ဘာသာစကား)

Protected Zone

This hospital/ health center is
the protected zone
for all patients and health care providers.

No one is allowed to do
any threat, disturbance, harm and terrorism
in this protected zone.

ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန

ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

(အင်္ဂလိပ် ဘာသာစကား)

အကြံပြုချက် အမှတ်စဉ် (၃၉) အပေါ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ

အကြံပြုချက် (၃၉)

၃၉။ ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ ကျေးရွာတစ်ခုချင်းစီတွင် အစိုးရ၏ ကျန်းမာရေးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော အချိန်ပြည့်တာဝန်ထမ်းဆောင်သည့် ကျန်းမာရေးလုပ်အားပေး အနည်းဆုံး တစ်ယောက်ထံမှ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို လိုအပ်သည့်အချိန်တိုင်းတွင် ရရှိနိုင်စေရန် ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။ ထိုကျန်းမာရေးလုပ်အားပေးသည် လူနာများအား အနီးဆုံးရှိ ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများသို့ ဆေးကုသမှုခံယူနိုင်ရန် လွှဲပြောင်းပေးနိုင်သူ လည်း ဖြစ်ရပါမည်။ ထိုကျန်းမာရေးလုပ်အားပေးများသည် ကလေးသူငယ်များတွင် ဖြစ်တတ်သည့် ရောဂါများ၊ မိခင်နှင့် ကလေးစောင့်ရှောက်ရေး၊ အာဟာရချို့တဲ့မှုနှင့် မွေးကင်းစကလေးများ မှတ်ပုံတင်ရေးတို့ကို အထောက်အကူပြုနိုင်ရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် လိုအပ်သော လေ့ကျင့်မှုများကို ရရှိထားသူများ ဖြစ်ရပါမည်။ အစိုးရအနေဖြင့် ကျေးရွာတစ်ခုချင်းစီအတွက် အရန်သားဖွားဆရာမများ ခန့်ထားခြင်း၊ ကျေးလက်ဒေသများအား ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများ ပိုမိုပေးနိုင်ရန်အတွက် မြို့နယ်အလိုက် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းအင်အားစု အဖြစ် လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ချင်းစီမှ အဖွဲ့ဝင်များအား ဝန်ထမ်း အဖြစ် လေ့ကျင့်ပေးသင့်ပါသည်။ (ခရီးစရိတ်များ၊ နေ့တွက်ခများ ပေးသင့်ပါသည်။)

အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ

- (၁) ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ ကျေးရွာတစ်ခုချင်းစီတွင် အစိုးရ၏ ကျန်းမာရေးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော အချိန်ပြည့်တာဝန်ထမ်းဆောင်သည့် ကျန်းမာရေးလုပ်အားပေး အနည်းဆုံး တစ်ယောက်ထံမှ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို လိုအပ်သည့်အချိန်တိုင်းတွင် ရရှိနိုင်စေရန်အတွက် ကျေးရွာအတွင်း နေထိုင်သူ ဒေသခံများအား ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာ

အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများမှ ရွေးချယ်စေပြီး သက်ဆိုင်ကာ မြို့နယ်ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှူးများမှ သင်တန်းပေးကာ လေ့ကျင့် မွေးထုတ်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ပထမဦးစွာ ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာ/ ကယ်ဆယ်ရေးစခန်း တစ်ခုချင်းစီအလိုက် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း (NGO) များမှ ဖြစ်စေ၊ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန စီမံချက်လုပ်ငန်းများမှ ဖြစ်စေ မွေးထုတ်ထားသော ကျန်းမာရေးလုပ်အားပေးများ၏ လက်ရှိစာရင်းအား ကောက်ယူသွားမည် ဖြစ်ပြီး၊ လိုအပ်ချက်အား စိစစ်ဖော်ထုတ်ကာ ဆက်လက်မွေးထုတ်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ ။

ဒေသခံများအား စေတနာ့ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများအဖြစ် ရွေးချယ် သင်တန်းပေး မွေးထုတ်ရာတွင် ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအားလုံးအတွက် တစ်ပြိုင်နက်တည်း ရွေးချယ် သင်တန်းပေးရန် မဖြစ်နိုင်သဖြင့် ဦးစားပေးအစီအစဉ်အဖြစ် ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်နိုင်စေရေး အတွက် မြို့နယ်အဆင့် အဖွဲ့ဖွဲ့စည်းကာ ဒေသ၏ လိုအပ်ချက်၊ စေတနာ့ ဝန်ထမ်းရရှိနိုင်မှု၊ မြေပြင်ပထဝီအနေအထား၊ မဟာဗျူဟာကျမှု စသည့် အခြေအနေများအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေးရပ်ကွက်/ ကျေးရွာများ သတ်မှတ်ကာ နှစ်အလိုက် ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

သင်တန်းပေးရာတွင် မြို့နယ်တိုင်း၌ တစ်နှစ်လျှင် လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သားအတွက် တစ်လသင်တန်း (၄) ကြိမ်စီနှင့် အရန်သားဖွားဆရာမအတွက် ခြောက်လသင်တန်း (၁) ကြိမ်စီ ပေးကာ နှစ်စဉ် လေ့ကျင့်မွေးထုတ် ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

စေတနာ့ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း (လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သားနှင့် အရန်သားဖွားဆရာမ) များအား သင်တန်းပေးမည့် သင်တန်းလက်စွဲစာအုပ်၌ အရေးပေါ်လူနာများအား အနီးဆုံးရှိဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများသို့ ဆေးကုသမှုခံယူနိုင်ရန် လွှဲပြောင်းပေးနိုင်ရေး၊ ကလေးသူငယ်များတွင် ဖြစ်တတ်သည့် ရောဂါများ၊ မိခင်နှင့် ကလေး ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု၊ အာဟာရချို့တဲ့မှု စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် မွေးကင်းစကလေးများ မှတ်ပုံတင်ခြင်း စသည်တို့

အတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ပါရှိပြီး လိုအပ်သော လေ့ကျင့်မှုများကို ရရှိစေရေး သင်တန်းပေး ဆောင်ရွက် သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၂) ကျေးလက်ဒေသများအား ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ ပိုမိုပေးနိုင်ရန်အတွက် မြို့နယ်အလိုက် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းအင်အားစုအဖြစ် လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ချင်းစီမှ အဖွဲ့ဝင်များအား ဝန်ထမ်း အဖြစ် လေ့ကျင့်ပေးနိုင်ရန်အတွက် ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာ အဆင့်များ၌ ခန့်အပ်သွားမည့် လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သားနှင့် အရန်သားဖွားဆရာမ များအား လူ့အဖွဲ့အစည်းများအလိုက် ဆေးအဖွဲ့များအဖြစ် ဖွဲ့စည်းသွားမည် ဖြစ်ပြီး လိုအပ်ပါက အဖွဲ့လိုက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးနိုင်ရေးအတွက် အစီအမံများ ရေးဆွဲဆောင်ရွက် သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၃) လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သားနှင့် အရန်သားဖွားဆရာမများအား အခါအားလျော်စွာ နေ့တွက် စရိတ်ပေးနိုင်ရေး အတွက်လည်း အခြားအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း (NGO) များနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက် ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

အကြံပြုချက် အမှတ်စဉ် (၄၀) အပေါ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ

အကြံပြုချက် (၄၀)

၄၀။ အစိုးရသည် မြို့နယ်ဆေးရုံ၊ တိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းများ၊ ဆေးပေးခန်းငယ်များ အစရှိသည့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသည့် ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်း အဆင့်တစ်ခုချင်းစီတွင် ရှိသင့်သည်ဟု သတ်မှတ်ထားသော ပစ္စည်းကိရိယာများ ရှိနေစေရန် ဆောင်ရွက်ပေးရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဆေးဝါးဝယ်ယူ သိုလှောင်ဖြန့်ဖြူးသော စနစ် ကို ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်း တစ်ခုစီအလိုက် တူညီသော စနစ်များချမှတ်၍ ဆောင်ရွက် သင့်ပါသည်။ သွေးလှူဘဏ်များကိုလည်း တိုးချဲ့သွားသင့်ပါသည်။

အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ

- (၁) မြို့နယ်ဆေးရုံ၊ တိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းများ၊ ဆေးပေးခန်းငယ်များ အစရှိသည့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသည့် ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်း အဆင့် တစ်ခုချင်းစီတွင် ရှိသင့်သည်ဟု သတ်မှတ်ထားသော ပစ္စည်းကိရိယာများ ရှိနေစေရန် အတွက် ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ စီမံကိန်းဌာနခွဲမှ ဆေးရုံအဆင့်အလိုက်/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ဌာနခွဲအလိုက်/ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းအလိုက် သတ်မှတ်ပြုစုထားသော “စံပြုဆေးနှင့်ဆေးပစ္စည်းစာရင်း” များအတိုင်း ပစ္စည်းကိရိယာများ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရေး အတွက် လိုအပ်သည်များ စီစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။
- (၂) ဆေးရုံများ/ ကျန်းမာရေးဌာနများ တစ်ခုချင်းစီအလိုက် လိုအပ်ချက် အပေါ် မူတည်၍ “စံပြုဆေးနှင့်ဆေးပစ္စည်းစာရင်း” များအတိုင်း ပစ္စည်းကိရိယာများ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရေး အတွက် ဦးစားပေး လိုအပ်မည့် ဆေးနှင့် ဆေးပစ္စည်း ကိရိယာများ၊ စက်ပစ္စည်းများအား (၂၀၁၇) ခုနှစ်အတွင်း ထောက်ပံ့ပေးသွားမည် ဖြစ်ကာ၊ နောင်နှစ်များအတွက် ဆက်လက်

လိုအပ်မည့် ဆေးနှင့်ဆေးပစ္စည်းများအား နှစ်အလိုက် အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲ၍ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အပြင် မိခင်နှင့်မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လိုအပ်သော ဆေးနှင့် ဆေးပစ္စည်းများအား UNFPA အဖွဲ့အစည်းနှင့် ညှိနှိုင်း၍ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ဆေးရုံများနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနများသို့ လိုအပ်ချက်နှင့်အညီ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရေး အတွက်လည်း ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၃) ဆေးဝါးဝယ်ယူ သိုလှောင်ဖြန့်ဖြူးသော စနစ်ကို ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်း တစ်ခုစီအလိုက် တူညီသော စနစ်များချမှတ်၍ ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန်အတွက် လက်ရှိဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော စနစ်အား ပြန်လည် ဆန်းစစ်ကာ ပိုမိုကောင်းမွန်သော အစီအစဉ်များဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး လိုအပ်သည်များအား ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၄) သွေးလှူဘဏ်များကိုလည်း တိုးချဲ့သွားနိုင်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ မောင်တောခရိုင်၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်၌ သွေးဘဏ်ငယ်တစ်ခုအား ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီး ဌာန၏ ကြီးကြပ်မှုနှင့် JICA အဖွဲ့အစည်း၏ ထောက်ပံ့ပေးမှုတို့ဖြင့် အသစ်ထူထောင် သွားနိုင်ရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ပထမဦးစွာ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ် ဆေးရုံ၌ သွေးသိုလှောင်မည့် ရေခဲသေတ္တာ တပ်ဆင် ပေးသွားမည် ဖြစ်ပြီး၊ ရန်ကုန်မြို့ရှိ အမျိုးသားသွေးဌာနမှ သွေးယူနစ်များအား မောင်တောခရိုင်အတွင်း လိုအပ်ချက်နှင့်အညီ တွက်ချက်ကာ စစ်တွေမြို့မှ တစ်ဆင့် ဘူးသီးတောင်မြို့သို့ ပေးပို့ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဆက်လက်၍ သွေးဘဏ်ငယ် ရေရှည်ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် စေတနာသွေးလှူရှင်များ စဉ်ဆက်မပြတ် ရရှိနိုင်ရေး “စေတနာသွေးလှူရှင်စနစ်” ထူထောင်ကာ ဒေသတွင်း

ရေရှည်ရပ်တည်နိုင်သော သွေးဘဏ်လုပ်ငန်းများအား ဆက်လက်အကောင်အထည်
ဖော်နိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သည်များအား စီစဉ်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အပြင် အခြားသော ခရိုင်/မြို့နယ်/ တိုက်နယ်အဆင့်များ၌ လူနာများအတွက် လိုအပ်သော
သွေးများ ရရှိနိုင်စေရေးအတွက် သွေးလှူရှင်များအား စနစ်တကျ ရွေးချယ်စာရင်း
ပြုစုထားခြင်း၊ လူနာများအတွက် သွေးလှူဒါန်းရန် လိုအပ်ချိန်များ၌ အချိန်မရွေး
ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက် နိုင်စေရန် ချိတ်ဆက်ထားခြင်းများ ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

အကြံပြုချက် အမှတ်စဉ် (၄၁) အပေါ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ

အကြံပြုချက် (၄၁)

၄၁။ အစိုးရသည် လူဦးရေနှင့်အညီ သင့်လျော်သည့် ကျန်းမာရေးလုပ်သား အချိုးရှိလာစေရေး အတွက် တိုင်းပြည်အတွင်းရှိ တခြားဒေသများနှင့် ပြည်ပမှ လုပ်အားပေးများကို ခေါ်ယူ ခန့်ထား၍ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု ပေးနိုင်စွမ်းကို မြှင့်တင်သင့်ပါသည်။

အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ

- (၁) အစိုးရသည် လူဦးရေနှင့်အညီ သင့်လျော်သည့် ကျန်းမာရေးလုပ်သား အချိုးရှိလာစေရေး အတွက် ဆရာဝန်နှင့် သူနာပြုများအပါအဝင် သားဖွားဆရာမ၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးကြီးကြပ် (၂) စသည့် အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများအား နှစ်စဉ် မွေးထုတ်သွားမည်ဖြစ်ကာ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ မြို့နယ်များအား ဦးစားပေး အစီအစဉ် သတ်မှတ်၍ ခန့်အပ်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာဝန်၊ သူနာပြုများနှင့် အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ ရာထူးတိုးမြှင့်ပေးရေး အတွက် အစီအစဉ်များ စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပြီး၊ ရာထူးတိုး၍ လစ်လပ်နေရာများနှင့် သက်ပြည့်ပင်စင်ယူခြင်း အပါအဝင် အခြားလစ်လပ်နေရာများ၌ ပြန်လည်ခန့်အပ်နိုင်ရေး အတွက် အစီအစဉ်များအား စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ဆေးရုံများ၌ ဆရာဝန်များ ပိုမိုခန့်အပ်နိုင်စေရေးအတွက် ဆေးတက္ကသိုလ်များမှ မွေးထုတ်ပေးသော ဆရာဝန်များအား ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစား ဝန်ကြီးဌာန အနေဖြင့် ဦးစားပေး ခန့်အပ်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပြီး၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရ၏ အထူးအစီအစဉ် အနေဖြင့်လည်း ခန့်အပ်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးကြီးကြပ် (၂) သင်တန်းသား ခေါ်ယူခြင်း၊ သူနာပြုနှင့်သားဖွား သင်တန်းကျောင်းအတွက် သင်တန်းသား/သူ ခေါ်ယူခြင်းများ၌ ဒေသခံများအား ခေါ်ယူခြင်းဖြင့် သင်တန်းပြီးဆုံး၍ တာဝန်ချထားရာတွင် ပိုမို အဆင်ပြေမည် ဖြစ်သဖြင့် ဒေသခံများအား ဦးစားပေး ခေါ်ယူသင်တန်းပေး၍ မွေးထုတ်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

သူနာပြုနှင့်သားဖွားများ ပိုမို မွေးထုတ်ပေးနိုင်ရေးအတွက် လက်ရှိ စစ်တွေ သူနာပြုနှင့်သားဖွား သင်တန်းကျောင်းအပြင် ရခိုင်ပြည်နယ် တောင်ပိုင်းရှိ မြို့နယ်တစ်ခုခု (လျာထား - ကျောက်ဖြူမြို့) ၌ သူနာပြုနှင့်သားဖွား သင်တန်းကျောင်းအသစ် တစ်ခု တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်သွားနိုင်ရေး အတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

အကြံပြုချက် အမှတ်စဉ် (၄၂) အပေါ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ

အကြံပြုချက် (၄၂)

၄၂။ အစိုးရသည် ကော်မရှင်၏ ကြားဖြတ်အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် အကြံပြုချက်နှင့် အညီ စစ်တွေ အထွေထွေရောဂါကုဆေးရုံကြီး ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရေးနှင့် တိုးချဲ့ရေး ဆောင်ရွက်ချက် ကို အသိအမှတ်ပြု ချီးကျူးအပ်ပါသည်။ ဆက်လက်၍လည်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားရန် ကော်မရှင်မှ အကြံပြု တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။ အစိုးရအနေဖြင့် ကျန်ရှိနေသည့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အတားအဆီးများကို ကျော်လွှားနိုင်ရေး အတွက် ပိုမို၍ ကြိုးစားလုပ်ဆောင်ပြီး လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်သည့်အဆင့်သို့ ရောက်အောင် အလျင်အမြန်ဆောင်ရွက်ရန် ကော်မရှင်မှ တိုက်တွန်းလိုပါသည်။ နိုင်ငံတကာမှ အကူအညီ ပေးလိုသည့် အလှူရှင်များအနေဖြင့်လည်း နည်းပညာနှင့် ငွေကြေး အကူအညီ အထောက်အပံ့များကို လိုအပ်မှုနှင့်အညီ ပေးအပ်ရန်ကော်မရှင်မှ တိုက်တွန်း အပ်ပါသည်။

အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ

(၁) စစ်တွေ အထွေထွေရောဂါကုဆေးရုံကြီး ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရေးနှင့် တိုးချဲ့ရေး ဆောင်ရွက်ချက် ကို ဆက်လက် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားရန်အတွက် နော်ဝေနိုင်ငံအစိုးရ၊ 3MDG နှင့် EU အဖွဲ့အစည်းတို့နှင့် ပူးပေါင်း၍ Master Plan ရေးဆွဲလျက်ရှိပြီး၊ ပထမဦးစားပေးအဖြစ် ဆေးရုံအတွင်း ရေနုတ်မြောင်းများ ကောင်းမွန် စေရေး ပြုပြင်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ယခု၌ လက်ရှိအခြေအနေ စိစစ်သုံးသပ်ခြင်း (Situation Analysis) စတင် ဆောင်ရွက်နေပြီ ဖြစ်ပြီး၊ ဆက်လက်၍ ဆေးရုံ လူနာဆောင်များ၊ အရေးပေါ်ဌာနနှင့် ပြင်ပလူနာဌာန အဆောက် အဦများ တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၂) အချုပ်သားလူနာ ဆေးကုသမှုလုပ်ငန်းအတွက် ဆေးရုံကြီး၌ အချုပ်သားလူနာဆောင် (Guard Ward) အား ကျား/မ ခွဲခြား၍ စီစဉ်ထားရှိပြီး ဖြစ်ပါသည်။

စစ်တွေအကျဉ်းထောင်မှ လူနာများ အရေးပေါ်ကုသရန်နှင့် ဆေးရုံတက်ရောက်ရန် လိုအပ်ပါက စစ်တွေအထွေထွေရောဂါကု ဆေးရုံကြီးမှ လူနာတင်ယာဉ်ဖြင့် သွားရောက် ခေါ်ဆောင်ကာ ဆေးကုသပေးလျှက်ရှိပြီး ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အပြင် ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်ဆေးရုံ၌ အချုပ်သားလူနာဆောင် (Guard Ward) တစ်ခုအား (၂၀၁၈-၂၀၁၉) ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွင်း ထူထောင်နိုင်ရေးအတွက် စီစဉ် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၃) **ဘင်္ဂလီ** ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများနှင့် ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာများအတွင်းမှ **ဘင်္ဂလီ** လူနာများ အရေးပေါ်ကုသရန်နှင့် ဆေးရုံတက်ရောက်ရန် လိုအပ်ပါက စစ်တွေအထွေထွေရောဂါကု ဆေးရုံကြီးမှ လူနာတင်ယာဉ်ဖြင့် သွားရောက်ခေါ်ဆောင်ကာ ဆေးကုသပေးလျှက်ရှိပြီး ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

စစ်တွေအထွေထွေရောဂါကုဆေးရုံကြီးတွင် လူနာတင်ယာဉ် (၃) စီးဖြင့် “အရေးပေါ်လူနာ လွှဲပြောင်းရေးစနစ်” တည်ထောင်ကာ အရေးပေါ်လူနာ လွှဲပြောင်းလက်ခံ ဆေးကုသရေး လုပ်ငန်းများအား ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

လူနာ လွှဲပြောင်းပေးနိုင်ရေးအတွက် ပိုမိုထိရောက်မှု ရှိစေရန် ICRC အဖွဲ့အစည်း အပါအဝင် အခြားသော အစိုးရ မဟုတ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

စစ်တွေမြို့နယ် အပါအဝင် အခြားမြို့နယ်များရှိ **ဘင်္ဂလီ** လူနာများ ဆေးရုံတက်ရောက်ရန် လိုအပ်ပါက လူနာနေထိုင်ရာ ကျေးရွာ/ ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းမှ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှ တစ်ဆင့်

သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှူးသို့ ဆက်သွယ်ပြီး လိုအပ်ပါက လုံခြုံရေးအကူအညီဖြင့် လူနာ လွှဲပြောင်းပေးနိုင်ရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

စစ်တွေဆေးရုံကြီး၌ ဆေးရုံတက်ရောက်ကုသရန် လိုအပ်သည့် ဘင်္ဂလီအတွင်းလူနာများအား သီးသန့် လူနာဆောင် ထားရှိပြီး ဆေးကုသမှုပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အပြင် ဆေး၊ ဆေးပစ္စည်းနှင့် စက်ပစ္စည်းကိရိယာများ ဝယ်ယူဖြည့်တင်းခြင်း၊ ဆရာဝန်၊ သူနာပြု၊ ကျွမ်းကျင်ဝန်ထမ်းများနှင့် ရုံးဝန်ထမ်းများ ခန့်အပ်ခြင်းများအား ဆောင်ရွက် သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

- (၄) ကျန်ရှိနေသည့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အတားအဆီးများကို ကျော်လွှားနိုင်ရေး အတွက် ပိုမို၍ ကြိုးစားလုပ်ဆောင်ပြီး လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်သည့်အဆင့်သို့ ရောက်အောင် အလျင် အမြန် ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန်အတွက် မူစလင်လူနာများအား လွှဲပြောင်းလက်ခံပေးရေး၊ ပြင်ပလူနာအဖြစ် လက်ခံဆေးကုသပေးရေးနှင့် အတွင်းလူနာအဖြစ် ဆေးရုံ တက်ရောက်ကုသမှု ခံယူနိုင်စေရေး စသည်တို့အတွက် ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစား ဝန်ကြီးဌာန အနေဖြင့် “ရခိုင်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာအကြံပြုချက်များအပေါ် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးကော်မတီ” ၏ အစည်းအဝေးများနှင့် အခြားသော အစည်းအဝေးများတွင် ဆွေးနွေးတင်ပြ ညှိနှိုင်းသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဆက်လက်၍ အစည်းအဝေးများ၏ အကြံပြုချက်နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များအတိုင်း ဆက်လက် အကောင် အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

- (၅) နိုင်ငံတကာမှ အကူအညီပေးလိုသည့် အလှူရှင်များအနေဖြင့်လည်း နည်းပညာနှင့် ငွေကြေး အကူအညီ အထောက်အပံ့များကို လိုအပ်မှုနှင့်အညီ ပေးအပ်သွားနိုင်ရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်

ပေးသွားမည် ဖြစ်ပြီး၊ ပေးအပ်လာသော အကူအညီများအား စနစ်တကျ လက်ခံရေးနှင့် ထိရောက်အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

အကြံပြုချက် အမှတ်စဉ် (၄၃) အပေါ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ

အကြံပြုချက် (၄၃)

၄၃။ အစိုးရအနေဖြင့် အာဟာရချို့တဲ့မှုပြဿနာကို ဖြေရှင်းသွားနိုင်ရန် တပြည်နယ်လုံး အတွက် ဘက်စုံပြည့်စုံသော စီမံချက်တစ်ခုကို ဖော်ဆောင်သွားသင့်ပါသည်။

အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ

(၁) အာဟာရချို့တဲ့မှုပြဿနာကို ဖြေရှင်းသွားနိုင်ရန် တပြည်နယ်လုံးအတွက် ဘက်စုံပြည့်စုံသော စီမံချက်တစ်ခုကို ဖော်ဆောင်သွားနိုင်ရန်အတွက် ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန အာဟာရဌာနခွဲအနေဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ်ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်း၍ “လတ်တလော အာဟာရ ချို့တဲ့မှု ဘက်စုံကုသစောင့်ရှောက်ခြင်း (Integrated Management of Acute Malnutrition – IMAM)” စီမံချက်အား စတင် ရေးဆွဲကာ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း၌ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

အဆိုပါ စီမံချက်အား အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန်အတွက် စစ်တွေမြို့နယ်၌ ပြည်နယ်အဆင့် ဆရာဖြစ်သင်တန်းအား (၂၀၁၇) ခုနှစ်အတွင်း ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဆက်လက်၍ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ဦးစားပေး မြို့နယ် (၇) မြို့နယ် (စစ်တွေ၊ သံတွဲ၊ ကျောက်ဖြူ၊ မင်းပြား၊ မောင်တော၊ ဘူးသီးတောင်နှင့် ရသေ့တောင်) ၌ မြို့နယ်အဆင့် သင်တန်းပေးခြင်းနှင့် အာဟာရမြေပဲယို ထောက်ပံ့ပေးခြင်း လုပ်ငန်းများအား (၂၀၁၈) ခုနှစ်အတွင်း ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

အကြံပြုချက် အမှတ်စဉ် (၄၄) အပေါ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ

အကြံပြုချက် (၄၄)

၄၄။ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရသည် နိုင်ငံသားဖြစ်တည်မှုကို အခြေခံသည့် ခွဲခြားမှုများ မပြု လုပ်ဘဲ နေထိုင်သူများအားလုံးအတွက် ပြီးပြည့်စုံသော အိမ်တိုင်ရာရောက် ကာကွယ်ဆေး ထိုးစီမံချက် လုပ်ဆောင်မှုကို အရှိန်မြှင့်တင်သင့်ပါသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် အချိန် ကြာမြင့်စွာ ပိတ်ဆို့ခြင်းခံထားရသော ဒေသများကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ နိုင်ငံတကာမှ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လိုသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ထိုလုပ်ငန်းစဉ် များတွင် လိုအပ်သည့် နည်းပညာနှင့် ငွေကြေးအကူအညီများကို ပေးသင့်ပါသည်။

အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ

- (၁) နိုင်ငံသားဖြစ်တည်မှုကို အခြေခံသည့် ခွဲခြားမှုများ မပြုလုပ်ဘဲ နေထိုင်သူများ အားလုံး အတွက် ကာကွယ်ဆေးထိုးစီမံချက် လုပ်ဆောင်မှုကို အရှိန်မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် အတွက် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ တိုးချဲ့ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းဌာန သည် ကာကွယ်ဆေးဖြင့် ကာကွယ်၍ရသော ရောဂါများ၏ ဖြစ်ပွားမှုနှင့်သေဆုံးမှုကို ကာကွယ်နိုင်ရေးအတွက် ပုံမှန်ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းများ တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်း အတာဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာတွင် လူမျိုး၊ ဘာသာ၊ ကျား/မ ၊ နိုင်ငံသားအဆင့်အတန်း ခွဲခြားမှုမရှိဘဲ တန်းတူညီမျှ သဘောထား၍ နိုင်ငံအတွင်း နေထိုင်လျက်ရှိသော ကလေးများ နှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များကို ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံတိုက်ကျွေးပေးခြင်းအား ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၂) မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး၌ ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ ချမှတ်ထားသော ကာကွယ်ဆေးထိုး မဟာဗျူဟာများအတိုင်း ပုံမှန်ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းများအား ဆောင်ရွက်ရာတွင် မူလင်ကျေးရွာများရှိသော မြို့နယ် (၉) မြို့နယ် အပါအဝင် ရခိုင်ပြည်နယ်တစ်ခုလုံးရှိ မြို့နယ်များအားလုံး၌လည်း ဆေးရုံဆေးခန်းများတွင် အခြေစိုက်စုရပ် (Fixed post) ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာ များတွင် သင့်လျော်သောနေရာများ၌ ကွင်းဆင်းစုရပ် (Outreach post) များ၊ ရွေ့လျားစုရပ်များဖြင့်လည်းကောင်း ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပြီး၊ ပိုလီယို ကာကွယ်ဆေး အပိုဆောင်းတိုက်ကျွေးခြင်းလုပ်ငန်း (Supplementary Immunization Activities on Polio vaccine) များ၌ လိုအပ်ချက်ရှိပါက “အိမ်တိုင်ရာရောက် ကာကွယ်ဆေးတိုက်သော နည်းဗျူဟာ” ကို သုံးစွဲကာ ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၃) လူမှုရေး ပဋိပက္ခများကြောင့်ဖြစ်စေ၊ အကြမ်းဖက်မှုများကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ပထဝီအနေအထား အရဖြစ်စေ သွားလာရန် ခက်ခဲသော ဒေသများကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် အတွက် သွားလာရေး ခက်ခဲသော ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာများကို Reaching Every Community (REC) Strategy ဖြင့် တစ်နှစ်လျင် (၃) ကြိမ် မှ (၆) ကြိမ် Mobile Team များဖြင့် သွားရောက်၍ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံပေးခြင်းအား ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ သွားရောက်ထိုးနှံရာတွင် သက်ဆိုင်ရာနယ်မြေဒေသအလိုက် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးလျက်ရှိသော နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ (INGO) နှင့်ပူးပေါင်းညှိနှိုင်း၍ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံပေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက် သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများမှ ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပြီး INGO များမှ ကာကွယ်ဆေးနှင့် ကာကွယ်ဆေးထိုး အဖွဲ့ဝင်များကို သယ်ယူ ပို့ဆောင်ပေးခြင်းနှင့် ကလေးများနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များကို

ကာကွယ်ဆေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပညာပေးစည်းရုံးခြင်း စသည်တို့၌ ပါဝင်ကူညီနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၄) ခက်ခဲဒေသများအပါအဝင် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း ကာကွယ်ဆေးတိုက်ကျွေးထိုးနှံရေး လုပ်ငန်းများ ပိုမိုအောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန်အတွက် အောက်ပါတို့အား ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

- လုံခြုံရေးအခြေအနေနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းအင်အားပေါ်မူတည်၍ ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းများကို ဧရိယာနှင့် လူဦးရေလွှမ်းခြုံမှု တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်သူအားလုံးနှင့်ပူးပေါင်းညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သွားပါမည်။
- INGO များက ကွင်းဆင်းဖွင့်လှစ်သည့် Mobile clinics များနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။
- မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် ဒေသန္တရ/ မိခင်ကလေး ကျန်းမာရေးဌာနအသီးသီးတွင် ကာကွယ်ဆေးထိုးစုရပ်များ တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ပြီး ကာကွယ်ဆေးထိုး လုပ်ငန်းကို ပိုမို လက်လှမ်းမီစေရန် ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။
- ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ ဝင်ရောက်ရန် ခက်ခဲသောနေရာများကို ဖော်ထုတ်ထား၍ အထူး ကာကွယ်ဆေးထိုးအစီအစဉ်များဖြင့် လုံခြုံရေးအကူအညီရယူကာ တစ်နှစ်လျင် (၃) လဆက်တိုက်၊ (၃) ကြိမ်အဖွဲ့လိုက် ကာကွယ်ဆေး ဝင်ရောက်ထိုးနှံနိုင်ရန်စီစဉ် ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။
- မူဆလင်ကျေးရွာများနှင့် တိုင်းရင်းသားနှင့် မူဆလင် ရောနှောနေသော ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာများတွင် ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာ (၁) ခုစီတွင် စေတနာ့ဝန်ထမ်း (Community Volunteer) (၁) ယောက်စီကို Social mobilizers အဖြစ် ရွေးချယ်၍ ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းများ ကူညီဆောင်ရွက်ရန် လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးခြင်း ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။
- မေယု FM ရေဒီယိုမှတစ်ဆင့် ကလေးငယ်များအားလုံး ကာကွယ်ဆေး လာရောက်ထိုးနှံရန် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

- ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းအပေါ် ယုံကြည်သက်ဝင်မှုရှိလာစေရန် ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းအကြောင်းပညာပေးခြင်း၊ ကလေးနှင့်ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များအား ကာကွယ်ဆေးထိုးစုရပ်သို့ စည်းရုံးခေါ်ဆောင်လာခြင်းအတွက် စေတနာ့ ဝန်ထမ်းများကို လုပ်အားခနေ့တွက်စရိတ် ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။
- ကာကွယ်ဆေးသိုလှောင်ထိမ်းသိမ်းရန်လိုအပ်သော ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနများကို ဆိုလာ ရေခဲသေတ္တာ တပ်ဆင်ပေးသွားပါမည်။
- မူဆလင်ဘာသာဝင်ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ စုဆောင်းရရှိနိုင်ပါက မူဆလင်ကျေးရွာများ၌ ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းများကို မူဆလင်ဘာသာဝင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း များဖြင့် ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။

(၅) နိုင်ငံတကာမှ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လိုသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ထိုလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် လိုအပ်သည့် နည်းပညာနှင့် ငွေကြေး အကူအညီ အထောက်အပံ့များကို ပေးအပ်သွားနိုင်ရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပြီး၊ ပေးအပ်လာသော အကူအညီများအား စနစ်တကျ လက်ခံရေးနှင့် ထိရောက်အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

အကြံပြုချက် အမှတ်စဉ် (၄၅) အပေါ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ

အကြံပြုချက် (၄၅)

၄၅။ အစိုးရအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတွင် အကျင့်ပျက်မှု၊ တရားမဝင် အခကြေးငွေပေးရမှု၊ မတရားအမြတ်ထုတ်မှုများ၊ ခွဲခြားနှိမ်ချဆက်ဆံမှုများရှိပါက တိုင်ကြားနိုင်သော နည်းလမ်း ယန္တရားတစ်ခု ရှိစေရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ ထိုမတရားမှုများကို ကျူးလွန် သူများအားလည်း ၎င်းတို့၏ ပြစ်မှုများအတွက် တာဝန်ယူစေပြီး ထိုက်သင့်သည့် ပြစ်ဒဏ် များကို ပေးသင့်ပါသည်။

အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ

(၁) အစိုးရအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတွင် အကျင့်ပျက်မှု၊ တရားမဝင် အခကြေးငွေပေးရမှု၊ မတရားအမြတ်ထုတ်မှုများ၊ ခွဲခြားနှိမ်ချဆက်ဆံမှုများရှိပါက တိုင်ကြားနိုင်သော နည်းလမ်း ယန္တရားတစ်ခု ရှိစေရေးအတွက်

- ဆေးရုံများနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနများအားလုံးတွင် ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများအားလုံး အမည်၊ ရာထူး၊ ဌာနပါ လည်ဆွဲများ ဝတ်ဆင် ထားရှိခြင်း၊
- အများပိုင်/ နိုင်ငံပိုင် မီဒီယာများနှင့် မေယု FM ရေဒီယိုလိုင်းများတွင် တိုင်ကြားနိုင်သည့် ဖုန်းနံပါတ်များအား အခါအားလျော်စွာ ထုတ်ပြန် ကြေငြာပေးခြင်း၊
- ဆေးရုံများနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနများ၌ တိုင်ကြားနိုင်သည့် အသိပေးစာသားများ ချတ်ဆွဲကြေငြာပေးထားခြင်းနှင့်
- အကြံပြုစာ ထည့်ရန် သေတ္တာ (Suggestion Box) များ ထားရှိခြင်း

စသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များအား ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

- (၂) ထိုမတရားမှုများကို ကျူးလွန်သူများအားလည်း ၎င်းတို့၏ ပြစ်မှုများအတွက် တာဝန်ယူ
စေပြီး ထိုက်သင့်သည့် ပြစ်ဒဏ်များ ပေးနိုင်ရေးအတွက် ပြစ်မှုထင်ရှားပါက ဝန်ထမ်း
စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ၊ နိုင်ငံဝန်ထမ်းဥပဒေများအရ အရေးယူဆောင်ရွက်နိုင်ရေး စီစဉ်
ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

အကြံပြုချက် အမှတ်စဉ် (၄၆) အပေါ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ

အကြံပြုချက် (၄၆)

၄၆။ အစိုးရအနေဖြင့် ပဏာမကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် နယ်လှည့် (ရွေ့လျား) ဆေးပေးခန်းများ အရေအတွက်ကို တိုးမြှင့်ပေးသင့်ပါသည်။

အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ

- (၁) ပဏာမကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် နယ်လှည့် (ရွေ့လျား) ဆေးပေးခန်းများ အရေအတွက်ကို တိုးမြှင့်ပေးနိုင်ရေးအတွက် ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနနှင့် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့တို့ ပူးပေါင်း၍ ယာယီကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများရှိသည့် မြို့နယ်များနှင့် ခက်ခဲဒေသများသို့ ရွေ့လျားဆေးအဖွဲ့များဖြင့် ဆေးကုသပေးခြင်းအား (၂၀၁၂) ခုနှစ်မှ စ၍ ယခုထိ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ဆက်လက်၍ ရခိုင်ပြည်နယ် မြောက်ပိုင်း ဘူးသီးတောင်နှင့် မောင်တောမြို့နယ်များအတွင်း (၂၀၁၇) ခုနှစ် ဇူလိုင်လမှ ဒီဇင်ဘာလအထိ ပဏာမ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုအား ပိုမိုအားဖြည့်နိုင်စေရန်အတွက် ရွေ့လျား ဆေးအဖွဲ့များဖြင့် ဆေးကုသပေးရေး အစီအစဉ် များအား ဆက်လက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဆက်လက်၍ (၂၀၁၇) ခုနှစ် စက်တင်ဘာလမှစ၍ ဒီဇင်ဘာလအထိ အရေးပေါ်ကာလ အတွင်း ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းရှိ မောင်တော၊ ဘူးသီးတောင်၊ ရသေ့တောင်နှင့် စစ်တွေမြို့နယ်များအတွင်း ရွေ့လျားဆေးအဖွဲ့များဖြင့် ဆေးကုသပေးရေး အစီအစဉ် များအား တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း၍ အထူးစီမံချက်များ ရေးဆွဲထားရှိပြီး ဖြစ်ကာ စီမံချက်ပါ လုပ်ငန်း များအား ဆက်လက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၂) ရွေ့လျားဆေးအဖွဲ့များဖြင့် ဆေးကုသမှုပေးရာတွင် သာမန်နေမကောင်းသူများအား ဆေးကုသပေးခြင်းအပြင် -

- ဆေးရုံသို့ လွှဲပြောင်းရန်လိုအပ်သည့် လူနာများအား အရေးပေါ် ဆေးကုသပေး၍ လွှဲပြောင်းပေးခြင်း၊
- ကိုယ်ဝန်ဆောင်နှင့် ကလေးကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း၊
- အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း၊
- လူတိုင်းနားလည်နိုင်သော ရုပ်ပုံပြ ပညာပေးလက်ကမ်းစာစောင်/ ပိုစတာများဖြင့် ကျန်းမာရေး အသိပညာပေးခြင်း၊
- ကူးစက်ရောဂါ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရေး၊ ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးနှင့် ထိန်းချုပ်နှိမ်နင်းရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- ရေကောင်းရေသန့်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံပေးခြင်း

စသည့် ပဏာမကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်စေရေးအတွက် နှီးနွယ် ဌာန/ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပြီး၊ လိုအပ်သည့် ပံ့ပိုးမှုများ၊ ညွှန်ကြားမှုများနှင့် သင်တန်းပေးခြင်းများအား စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၃) ရွေ့လျားဆေးအဖွဲ့ဝင်များအား အရေးပေါ်ဆေးကုသခြင်းလုပ်ငန်းများနှင့် ပဏာမ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု လုပ်ငန်းများအား ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန်အတွက် သင်တန်းပေးခြင်း ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကမ္ဘာ့ ကျန်းမာရေးအဖွဲ့တို့ ပူးပေါင်း၍ စစ်တွေမြို့နယ်၌ အရေးပေါ်ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ဆိုင်ရာ သင်တန်းပေးခြင်း စီမံချက် တစ်ရပ်အား ရေးဆွဲကာ (၂၀၁၇) ခုနှစ်အတွင်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၄) ဆက်လက်၍ (၂၀၁၈) ခုနှစ်နှင့် နောက်ပိုင်းကာလများ၌လည်း ရွေ့လျားဆေးအဖွဲ့များဖြင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးနိုင်ရေးအတွက် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန အနေဖြင့် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ အပါအဝင် အခြား အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်း၍ ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၅) ပုံမှန် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ဆောင်ရွက်နေသော ရွေ့လျားဆေးအဖွဲ့များအပြင် အထူးကုဆရာဝန်များ ပါဝင်သော အထူးရွေ့လျားဆေးအဖွဲ့ (Specialist Health Team) များဖြင့်လည်း အခါအားလျော်စွာ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးနိုင်ရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက် သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၆) ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းရှိ လူမှုရေးပဋိပက္ခနှင့် အကြမ်းဖက်မှုဒဏ် ခံစားရသော လူထုများ အတွက် ရွေ့လျားဆေးအဖွဲ့များဖြင့် ဆေးကုသမှုပေးရာတွင် လိုအပ်သော ဆေးဝါးများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရေးအတွက် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းရှိ စစ်တွေမြို့၊ ဘူးသီးတောင်မြို့၊ မောင်တောမြို့နှင့် ရသေ့တောင် မြို့နယ်များအား စုစုပေါင်း ငွေကျပ် (၁၆၃,၇၆၁,၅၀၀) တန်ဖိုးရှိ အရေးပေါ်ဆေးဝါးများအား (၃) ကြိမ် ခွဲ၍ ထောက်ပံ့ ပေးပို့သွားမည် ဖြစ်ပြီး၊ (၂၆-၉-၂၀၁၇) ရက်နေ့၌ ပထမအကြိမ် ထောက်ပံ့ပေးပို့ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ဒုတိယနှင့် တတိယအကြိမ် ထောက်ပံ့ရန် ဆေးဝါးများအား ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့မှ အသင့် ဝယ်ယူထားရှိ၍ ရန်ကုန်မြို့၌ သိုလှောင်ထားရှိကာ အဆိုပါ မြို့နယ်များ၏ ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုနှင့် လိုအပ်ချက်များအပေါ် မူတည်၍ ဆက်လက် ထောက်ပံ့ ပေးပို့သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၇) တစ်ဖက်နိုင်ငံသို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားသည့် လူထုအနေဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းသို့ ပြန်လည် ဝင်ရောက်လာပါက ပြန်လည်လက်ခံရေးစခန်းများ၌ ရွှေ့လျားဆေးအဖွဲ့များဖြင့် ယာယီဆေးခန်းဖွင့်လှစ်ကာ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ပြန်လည်လက်ခံရေးစခန်းများ၌ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးရာတွင် -

- ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးခြင်းနှင့် ကူးစက်ရောဂါ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း
- သာမန်နေမကောင်းသူများအား ဆေးကုသမှုပေးခြင်း
- ဆေးရုံသို့ လွှဲပြောင်းရန်လိုအပ်သည့် လူနာများအား အရေးပေါ် ဆေးကုသပေး၍ လွှဲပြောင်းပေးခြင်း၊
- ခုခံအားကျဆင်းမှုကူးစက်ရောဂါနှင့် တီဘီရောဂါ စသည့် ကူးစက်ရောဂါ ခံစား နေရသူများအတွက် ရေရှည် ဆေးသောက်သုံးနေရသူများအား ဖော်ထုတ်မေးမြန်း၍ ဆေးဝါး ပြတ်လပ်မှု မရှိစေဘဲ၊ ဆေးကုသမှု ဆက်လက်ခံယူနိုင်ရေး စီစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊
- နာတာရှည်ရောဂါ (နှလုံးရောဂါ၊ သွေးတိုးရောဂါ ၊ ဆီးချိုရောဂါ စသည်) များ ခံစား နေရသူများအားလည်း ဆေးဝါး ပြတ်လပ်မှု မရှိစေဘဲ၊ ဆေးကုသမှု ဆက်လက် ခံယူနိုင်ရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊
- ကူးစက်ရောဂါကာကွယ်ရန် ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးခြင်း၊ သံချဆေးတိုက်ကျွေး ခြင်းနှင့် ရေချိုး/ လက်ဆေးဆပ်ပြာ ဝေငှခြင်း
- ကိုယ်ဝန်ဆောင်နှင့် ကလေးကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း၊
- ပိုလီယိုနှင့် ဝက်သက်၊ ဂျိုက်သိုးကာကွယ်ဆေးများ ထိုးနှံတိုက်ကျွေးပေးခြင်း

စသည်များအား ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး စီစဉ်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

- (၈) အဆိုပါ တစ်ဖက်နိုင်ငံသို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားသည့် လူထုအား ပြန်လည်နေရာချထားသည့် နေရာ
ဒေသများ၌လည်း ရွှေ့လျားဆေးအဖွဲ့များဖြင့် ယာယီဆေးခန်းဖွင့်လှစ်ကာ ပဏာမ
ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

၆။ စီမံချက်လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း

ရခိုင်ပြည်နယ် အကြံပေးကော်မရှင်၏ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အကြံပြုချက် (၉) ချက် အပေါ် ဆောင်ရွက်သွားမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များအား အောက်ပါအတိုင်း ကာလတို၊ ကာလလတ်၊ ကာလရှည် အစီအစဉ်များအဖြစ် သတ်မှတ်ကာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

စဉ်	အစီအစဉ်များ	အချိန်ကာလ
၁	ချက်ချင်း/ ကာလတို အစီအစဉ်များ	(၂၀၁၇) ခုနှစ် အောက်တိုဘာလမှ ဒီဇင်ဘာလအထိ
၂	ကာလလတ် အစီအစဉ်များ	(၂၀၁၇) ခုနှစ် အောက်တိုဘာလမှ (၂၀၁၈) ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလအထိ
၃	ကာလရှည် အစီအစဉ်များ	(၂၀၁၉) ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလမှ (၂၀၂၂) ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလအထိ

ချက်ချင်း/ ကာလတို အစီအစဉ်များ

- (၁) အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများ၌ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ပေးခြင်း

ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့တို့ ပူးပေါင်း၍ Central Emergency Respond Fund (CERF) အထောက်အပံ့ဖြင့် ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်နှင့် မောင်တောမြို့နယ်များအတွင်း (၂၀၁၇) ခုနှစ် ဇူလိုင်လ မှစ၍ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော “ပဏာမကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ ပိုမိုတိုးမြှင့် ရရှိစေရေး စီမံချက်” အား စီမံချက်ကာလ ပြီးဆုံးသည့် (၂၀၁၇) ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ (၁၅) ရက်နေ့အထိ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

လက်ရှိဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော အထက်ဖော်ပြပါ “ပဏာမကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု လုပ်ငန်းများ ပိုမိုတိုးမြှင့် ရရှိစေရေး စီမံချက်” အား ပိုမိုအားဖြည့် ဆောင်ရွက် နိုင်စေရန်အတွက် အောက်ဖော်ပြပါ စီမံချက် အသစ် (၃) ခုအား ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း၍ အရေးပေါ် အစီအစဉ်အဖြစ် (၂၀၁၇) ခုနှစ်အတွင်း စီစဉ်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

- ၁ - စစ်တွေမြို့နယ်အတွင်း ရွေ့လျားဆေးအဖွဲ့များဖြင့် အရေးပေါ်ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း စီမံချက်
- ၂ - ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တောနှင့် ရသေ့တောင် မြို့နယ်များအတွင်း ရွေ့လျား ဆေးအဖွဲ့များဖြင့် အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ပေးခြင်း စီမံချက်
- ၃ - ရွေ့လျားဆေးအဖွဲ့ဝင်များအား အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းဆိုင်ရာ စွမ်းရည်မြှင့်သင်တန်းပေးခြင်း စီမံချက်

ရွေ့လျားဆေးအဖွဲ့များဖြင့် ဆေးကုသမှုပေးရာတွင် သာမန်နေမကောင်းသူများအား ဆေးကုသပေးခြင်းအပြင် -

- ဆေးရုံသို့ လွှဲပြောင်းရန်လိုအပ်သည့် လူနာများအား အရေးပေါ် ဆေးကုသပေး၍ လွှဲပြောင်းပေးခြင်း၊
- ကိုယ်ဝန်ဆောင်နှင့် ကလေးကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း၊
- အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း၊
- လူတိုင်းနားလည်နိုင်သော ရုပ်ပုံပြ ပညာပေးလက်ကမ်းစာစောင်/ ပိုစတာများဖြင့် ကျန်းမာရေး အသိပညာပေးခြင်း၊
- ကူးစက်ရောဂါ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရေး၊ ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးနှင့် ထိန်းချုပ်နှိမ်နင်းရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- ရေကောင်းရေသန့်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

- ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံပေးခြင်း

စသည့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများအားလည်း ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းရှိ စစ်တွေမြို့၊ ဘူးသီးတောင်မြို့၊ မောင်တောမြို့နှင့် ရသေ့တောင် မြို့နယ်များအား စုစုပေါင်း ငွေကျပ် (၁၆၃,၇၆၁,၅၀၀) တန်ဖိုးရှိ အရေးပေါ်ဆေးဝါးများအား (၃) ကြိမ် ခွဲ၍ ထောက်ပံ့ ပေးပို့သွားမည် ဖြစ်ပြီး၊ ပထမအကြိမ် ထောက်ပံ့ပေးခြင်းအား (၂၀၁၇) ခုနှစ်အတွင်း ပေးပို့သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၂) အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း

အာဟာရချို့တဲ့မှုပြဿနာကို ဖြေရှင်းသွားနိုင်ရန် တပြည်နယ်လုံးအတွက် ဘက်စုံ ပြည့်စုံသော စီမံချက်တစ်ခုကို ဖော်ဆောင်သွားနိုင်ရန်အတွက် ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန အာဟာရဌာနခွဲအနေဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ်ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်း၍ “လတ်တလော အာဟာရ ချို့တဲ့မှု ဘက်စုံကုသစောင့်ရှောက်ခြင်း (Integrated Management of Acute Malnutrition – IMAM)” စီမံချက်အား စတင် ရေးဆွဲကာ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း၌ (၂၀၁၇) ခုနှစ်အတွင်း စတင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

အဆိုပါ စီမံချက်အား ကာလတိုအတွင်း စတင် အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် အတွက် ပထမဦးစွာ စစ်တွေမြို့နယ်၌ ပြည်နယ်အဆင့် ဆရာဖြစ်သင်တန်းအား (၂၀၁၇) ခုနှစ်အတွင်း ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၃) ရွှေ့ပြောင်းလူထု ပြန်လည်လက်ခံရေးစခန်းများနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားသည့် နေရာများ၌ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း

တစ်ဖက်နိုင်ငံသို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားသည့် လူထုအနေဖြင့် ကာလတို (၂၀၁၇ - ခုနှစ်) အတွင်း ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းသို့ ပြန်လည်ဝင်ရောက်လာပါက ပြန်လည်လက်ခံရေးစခန်းများ၌ ရွှေ့လျားဆေးအဖွဲ့များဖြင့် ယာယီဆေးခန်းဖွင့်လှစ်ကာ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ပြန်လည်လက်ခံရေးစခန်းများ၌ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးရာတွင် -

- ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးခြင်းနှင့် ကူးစက်ရောဂါ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း
- သာမန်နေမကောင်းသူများအား ဆေးကုသမှုပေးခြင်း
- ဆေးရုံသို့ လွှဲပြောင်းရန်လိုအပ်သည့် လူနာများအား အရေးပေါ် ဆေးကုသပေး၍ လွှဲပြောင်းပေးခြင်း၊
- ခုခံအားကျဆင်းမှုကူးစက်ရောဂါနှင့် တီဘီရောဂါ စသည့် ကူးစက်ရောဂါ ခံစား နေရသူများအတွက် ရေရှည် ဆေးသောက်သုံးနေရသူများအား ဖော်ထုတ်မေးမြန်း၍ ဆေးဝါး ပြတ်လပ်မှု မရှိစေဘဲ၊ ဆေးကုသမှု ဆက်လက်ခံယူနိုင်ရေး စီစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊
- နာတာရှည်ရောဂါ (နှလုံးရောဂါ၊ သွေးတိုးရောဂါ၊ ဆီးချိုရောဂါ စသည်) များ ခံစား နေရသူများအားလည်း ဆေးဝါး ပြတ်လပ်မှု မရှိစေဘဲ၊ ဆေးကုသမှု ဆက်လက် ခံယူနိုင်ရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊
- ကူးစက်ရောဂါကာကွယ်ရန် ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးခြင်း၊ သံချဆေးတိုက်ကျွေး ခြင်းနှင့် ရေချိုး/ လက်ဆေးဆပ်ပြာ ဝေငှခြင်း
- ကိုယ်ဝန်ဆောင်နှင့် ကလေးကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း၊
- ပိုလီယိုနှင့် ဝက်သက်၊ ဂျိုက်သိုးကာကွယ်ဆေးများ ထိုးနှံတိုက်ကျွေးပေးခြင်း

စသည်များအား ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး စီစဉ်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ဖက်နိုင်ငံသို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားသည့် လူထုအား ပြန်လည်နေရာချထားသည့် နေရာ ဒေသများ၌လည်း အထက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ရွှေ့လျားဆေးအဖွဲ့များဖြင့် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၄) လူမျိုး၊ ဘာသာ၊ ကျား/မ၊ နိုင်ငံသား ခွဲခြားမှု မရှိစေဘဲ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ပေးခြင်းနှင့် အကာအကွယ်ပေးထားသော ဇုန်များအဖြစ် သတ်မှတ်နိုင်ရေး လုပ်ငန်းများ

ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း နေထိုင် လျက်ရှိသော လူ့အဖွဲ့အစည်းများ အားလုံးအား တူညီသော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဆေးကုသခွင့်များ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးသွားရန် အတွက် ဆေးရုံများအားလုံး၌ မည်သည့်လူမျိုးဖြစ်စေ၊ မည်သည့်ဘာသာ ကိုးကွယ်သည်ဖြစ်စေ၊ ကျား ဖြစ်စေ/ မ ဖြစ်စေ၊ မည်သည့်နိုင်ငံသားဖြစ်စေ ဆေးကုသခွင့်ရှိစေရေးအတွက် ဆေးရုံများနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနများအားလုံးသို့ ညွှန်ကြားချက်များ ထပ်မံ ထုတ်ပြန်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အပြင် ရွှေ့လျားဆေးအဖွဲ့များဖြင့် ဆေးကုသပေးခြင်းနှင့် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာ၌လည်း အထက်ပါ ခွဲခြားမှုမျိုး မရှိစေရေးအတွက် ပြည်နယ်/ ခရိုင်/ မြို့နယ်နှင့် အောက်ခြေအဆင့်များ အားလုံးသို့ ညွှန်ကြားချက်များ ထပ်မံ ထုတ်ပြန်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုလူ့အဖွဲ့အစည်းများအားလုံးအနေဖြင့် တူညီသော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဆေးကုသ ခံယူခွင့် များရှိသည်ဟူသော အချက်ကို အများ ပြည်သူသိရှိကြစေရန်အတွက် ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာများအတွင်းရှိ ကျန်းမာရေးလုပ်သားများနှင့် စေတနာ့ဝန်ထမ်းများအား အသိပေးသွားမည်ဖြစ်ပြီး၊ ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာများအတွင်းရှိ ဆေးကုသမှုလိုအပ်သော ပြည်သူများအားလုံးအား ခွဲခြားမှု မရှိဘဲ ဆေးရုံ/ ဆေးခန်းများသို့ လာရောက်ပြသစေရေး အတွက် ယင်းတို့မှ တစ်ဆင့် ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာများအတွင်း အသိပေးခြင်းများကို ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အပြင် ဆေးရုံ/ ကျန်းမာရေးဌာနတိုင်း၌လည်း အောက်ဖော်ပြပါ “ဆေးကုသမှု ခံယူနိုင်ခြင်း အသိပေးကြေညာချက်” ကို မြန်မာဘာသာစကား၊ ရခိုင်ဘာသာစကားနှင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားတို့ဖြင့် ချိတ်ဆွဲသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဆေးကုသမှု ခံယူသူများ အားလုံး လုံခြုံမှုရှိစေရန်အတွက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ပေးသည့် ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများကို အကာအကွယ်ပေးထားသည့် ဇုန်များအဖြစ် သတ်မှတ်နိုင်ရန်အတွက် ဆေးရုံ/ ကျန်းမာရေးဌာနတိုင်း၌လည်း အောက်ဖော်ပြပါ “အကာအကွယ်ပေးထားသည့် နယ်မြေ (Protected Zone)” စာသားကိုလည်း မြန်မာဘာသာစကား၊ ရခိုင်ဘာသာစကားနှင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားတို့ဖြင့် ချိတ်ဆွဲသွားပါမည်။

- (၅) ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာ/ ကယ်ဆယ်ရေးစခန်း တစ်ခုချင်းစီအလိုက် အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း (NGO) များမှ ဖြစ်စေ၊ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန စီမံချက်လုပ်ငန်းများမှ ဖြစ်စေ မွေးထုတ်ထားသော ကျန်းမာရေးလုပ်အားပေးများ၏ လက်ရှိ စာရင်းအား (၂၀၁၇) ခုနှစ်အတွင်း ကောက်ယူသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၆) ဆေးရုံများ/ ကျန်းမာရေးဌာနများ တစ်ခုချင်းစီအလိုက် လိုအပ်ချက် အပေါ် မူတည်၍ “စံပြု ဆေးနှင့်ဆေးပစ္စည်းစာရင်း” များအတိုင်း ပစ္စည်းကိရိယာများ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရေး အတွက် ဦးစားပေး လိုအပ်မည့် ဆေးနှင့် ဆေးပစ္စည်း ကိရိယာများ၊ စက်ပစ္စည်းများအား (၂၀၁၇) ခုနှစ်အတွင်း ထောက်ပံ့ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၇) စစ်တွေ အထွေထွေရောဂါကုဆေးရုံကြီး ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရေးနှင့် တိုးချဲ့ရေး အတွက် လက်ရှိအခြေအနေ စိစစ်သုံးသပ်ခြင်း (Situation Analysis) စတင် ဆောင်ရွက်နေပြီ ဖြစ်ပြီး၊ ဆေးရုံအတွင်း ရေနုတ်မြောင်းများ ကောင်းမွန်စေရေးလုပ်ငန်းများအား (၂၀၁၇) ခုနှစ်အတွင်း စတင် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကာလလတ် အစီအစဉ်များ

(၁) လူမျိုး၊ ဘာသာ၊ ကျား/မ၊ နိုင်ငံသား ခွဲခြားမှု မရှိစေဘဲ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ပေးခြင်းနှင့် အကာအကွယ်ပေးထားသော ဇုန်များအဖြစ် သတ်မှတ်နိုင်ရေး လုပ်ငန်းများအား ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၂) ပြည်သူများ ဆေးကုသမှု ရရှိရန်အတွက် အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေသည့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အတားအဆီးများကို စတင်၍ ဖယ်ရှားနိုင်စေရန်အတွက် ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစား ဝန်ကြီးဌာန အနေဖြင့် “ရခိုင်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာအကြံပြုချက်များအပေါ် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးကော်မတီ” ၏ အစည်းအဝေးများနှင့် အခြားသော အစည်းအဝေးများတွင် ဆွေးနွေးတင်ပြ ညှိနှိုင်းသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

- (၃) ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ မြို့နယ်တိုင်း၌ တစ်နှစ်လျှင် လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သားအတွက် တစ်လသင်တန်း (၄) ကြိမ်စီနှင့် အရန်သားဖွားဆရာမအတွက် ခြောက်လသင်တန်း (၁) ကြိမ်စီ ပေးကာ နှစ်စဉ် လေ့ကျင့်မွေးထုတ် ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။
- (၄) ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာ အဆင့်များ၌ ခန့်အပ်သွားမည့် လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သားနှင့် အရန် သားဖွားဆရာမ များအား လူ့အဖွဲ့အစည်းများအလိုက် ဆေးအဖွဲ့များအဖြစ် ဖွဲ့စည်းသွားမည် ဖြစ်ပြီး လိုအပ်ပါက အဖွဲ့လိုက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးနိုင်ရေးအတွက် အစီအမံများ ရေးဆွဲဆောင်ရွက် သွားပါမည်။
- (၅) လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သားနှင့် အရန်သားဖွားဆရာမများအား အခါအားလျော်စွာ နေ့တွက် စရိတ်ပေးနိုင်ရေး အတွက်လည်း အခြားအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက် ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။
- (၆) ဆေးရုံအဆင့်အလိုက်/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ ဌာနခွဲအလိုက်/ အခြေခံကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းအလိုက် သတ်မှတ်ပြုစုထားသော “စံပြု ဆေးနှင့်ဆေးပစ္စည်းစာရင်း” များအတိုင်း ပစ္စည်းကိရိယာများ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရေး အတွက် နှစ်အလိုက် ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲ၍ ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။
- (၇) မောင်တောခရိုင်၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်၌ သွေးဘဏ်ငယ်တစ်ခုအား အသစ်ထူထောင် သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

- (၈) ဆေးတက္ကသိုလ်များမှ မွေးထုတ်ပေးသော ဆရာဝန်များအား ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစား ဝန်ကြီးဌာန အနေဖြင့် ဦးစားပေး ခန့်အပ်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပြီး၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အစိုးရ၏ အထူးအစီအစဉ် အနေဖြင့်လည်း ခန့်အပ်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။
- (၉) ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးကြီးကြပ် (၂) သင်တန်းသားများနှင့် သူနာပြုနှင့်သားဖွား သင်တန်း ကျောင်း အတွက် သင်တန်းသားများအား ဒေသခံများအား ဦးစားပေး ခေါ်ယူ သင်တန်းပေး၍ မွေးထုတ်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။
- (၁၀) စစ်တွေ အထွေထွေရောဂါကုဆေးရုံကြီး ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရေးနှင့် တိုးချဲ့ရေး ဆောင်ရွက်ချက် ကို ဆက်လက် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။
- (၁၁) “လတ်တလော အာဟာရ ချို့တဲ့မှု ဘက်စုံကုသစောင့်ရှောက်ခြင်း (Integrated Management of Acute Malnutrition – IMAM)” စီမံချက်အား ဆက်လက်၍ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပြီး၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ဦးစားပေး မြို့နယ် (၇) မြို့နယ် (စစ်တွေ၊ သံတွဲ၊ ကျောက်ဖြူ၊ မင်းပြား၊ မောင်တော၊ ဘူးသီးတောင်နှင့် ရသေ့တောင်) ၌ မြို့နယ်အဆင့် သင်တန်းပေးခြင်းနှင့် အာဟာရမြေပဲယို ထောက်ပံ့ပေးခြင်း လုပ်ငန်းများအား ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။
- (၁၂) ခက်ခဲဒေသများအပါအဝင် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း ကာကွယ်ဆေးတိုက်ကျွေးထိုးနှံရေး လုပ်ငန်းများ ပိုမိုအောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန်အတွက် အောက်ပါတို့အား ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

- လုံခြုံရေးအခြေအနေနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းအင်အားပေါ်မူတည်၍ ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းများကို ဧရိယာနှင့် လူဦးရေလွှမ်းခြုံမှု တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်သူအားလုံးနှင့်ပူးပေါင်းညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သွားပါမည်။
- INGO များက ကွင်းဆင်းဖွင့်လှစ်သည့် Mobile clinics များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားပါမည်။
- မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် ဒေသန္တရ/ မိခင်ကလေး ကျန်းမာရေးဌာနအသီးသီးတွင် ကာကွယ်ဆေးထိုးစုရပ်များ တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ပြီး ကာကွယ်ဆေးထိုး လုပ်ငန်းကို ပိုမိုလက်လှမ်းမီစေရန် ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။
- ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ ဝင်ရောက်ရန် ခက်ခဲသောနေရာများကို ဖော်ထုတ် ထား၍ အထူး ကာကွယ် ဆေးထိုးအစီအစဉ်များဖြင့် လုံခြုံရေးအကူအညီရယူကာ တစ်နှစ်လျှင် (၃) လဆက်တိုက်၊ (၃) ကြိမ်အဖွဲ့လိုက် ကာကွယ်ဆေး ဝင်ရောက်ထိုးနှံနိုင်ရန်စီစဉ် ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။
- မူဆလင်ကျေးရွာများနှင့် တိုင်းရင်းသားနှင့် မူဆလင် ရောနှောနေသော ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာများတွင် ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာ (၁) ခုစီတွင် စေတနာ့ဝန်ထမ်း (Community Volunteer) (၁) ယောက်စီကို Social mobilizers အဖြစ် ရွေးချယ်၍ ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းများ ကူညီဆောင်ရွက်ရန် လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးခြင်း ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။
- မေယု FM ရေဒီယိုမှတစ်ဆင့် ကလေးငယ်များအားလုံး ကာကွယ်ဆေး လာရောက်ထိုးနှံရန် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။
- ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းအပေါ် ယုံကြည်သက်ဝင်မှုရှိလာစေရန် ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းအကြောင်းပညာပေးခြင်း၊ ကလေးနှင့်ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များအား ကာကွယ်ဆေးထိုးစုရပ်သို့ စည်းရုံးခေါ်ဆောင်လာခြင်းအတွက် စေတနာ့ ဝန်ထမ်းများကို လုပ်အားခနေ့တွက်စရိတ် ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။
- ကာကွယ်ဆေးသိုလှောင်ထိမ်းသိမ်းရန်လိုအပ်သော ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနများကို ဆိုလာ ရေခဲသေတ္တာ တပ်ဆင်ပေးသွားပါမည်။

- မူဆလင်ဘာသာဝင်ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ စုဆောင်းရရှိနိုင်ပါက မူဆလင်ကျေးရွာများ၌ ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းများကို မူဆလင်ဘာသာဝင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း များဖြင့် ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။

(၁၃) အစိုးရအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတွင် အကျင့်ပျက်မှု၊ တရားမဝင် အခကြေးငွေပေးရမှု၊ မတရားအမြတ်ထုတ်မှုများ၊ ခွဲခြားနှိမ်ချဆက်ဆံမှုများရှိပါက တိုင်ကြားနိုင်သော နည်းလမ်း ယန္တရားတစ်ခု ရှိစေရေးအတွက်

- ဆေးရုံများနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနများအားလုံးတွင် ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများအားလုံး အမည်၊ ရာထူး၊ ဌာနပါ လည်ဆွဲများ ဝတ်ဆင် ထားရှိခြင်း၊
- အများပိုင်/ နိုင်ငံပိုင် မီဒီယာများနှင့် မေယု FM ရေဒီယိုလိုင်းများတွင် တိုင်ကြားနိုင်သည့် ဖုန်းနံပါတ်များအား အခါအားလျော်စွာ ထုတ်ပြန် ကြေငြာပေးခြင်း၊
- ဆေးရုံများနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနများ၌ တိုင်ကြားနိုင်သည့် အသိပေးစာသားများ ချတ်ဆွဲကြေငြာပေးထားခြင်းနှင့်
- အကြံပြုစာ ထည့်ရန် သေတ္တာ (Suggestion Box) များ ထားရှိခြင်း

စသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များအား ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုမတရားမှုများကို ကျူးလွန်သူများအားလည်း ၎င်းတို့၏ ပြစ်မှုများအတွက် တာဝန်ယူစေပြီး ထိုက်သင့်သည့် ပြစ်ဒဏ်များ ပေးနိုင်ရေးအတွက် ပြစ်မှုထင်ရှားပါက ဝန်ထမ်းစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ၊ နိုင်ငံဝန်ထမ်းဥပဒေများအရ အရေးယူဆောင်ရွက်နိုင်ရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၁၄) ကာလလတ် (၂၀၁၈) ခုနှစ်အတွင်း ရွှေလျားဆေးအဖွဲ့များဖြင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ပေးနိုင်ရေးအတွက် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန အနေဖြင့် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေး အဖွဲ့ အပါအဝင် အခြား အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်း၍ ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ရွှေလျားဆေးအဖွဲ့များဖြင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးရာတွင် သွားလာရန် ခက်ခဲသော ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာများနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများအပြင် တစ်ဖက်နိုင်ငံမှ ပြန်လည် ဝင်ရောက်လာသော လူထုအား ပြန်လည်လက်ခံရေးစခန်းများနှင့် ပြန်လည်နေရာ ချထားသည့် နေရာဒေသများ၌လည်း ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး စီစဉ်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၁၅) ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းရှိ စစ်တွေမြို့၊ ဘူးသီးတောင်မြို့၊ မောင်တောမြို့နှင့် ရသေ့တောင် မြို့နယ်များအား စုစုပေါင်း ငွေကျပ် (၁၆၃,၇၆၁,၅၀၀) တန်ဖိုးရှိ အရေးပေါ်ဆေးဝါးများအား (၃) ကြိမ် ခွဲ၍ ထောက်ပံ့ ပေးပို့သွားမည် ဖြစ်ပြီး၊ ဒုတိယနှင့် တတိယအကြိမ် ထောက်ပံ့ရန် ဆေးဝါးများအား ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့မှ အသင့်ဝယ်ယူထားရှိ၍ ရန်ကုန်မြို့၌ သိုလှောင်ထားရှိကာ အဆိုပါ မြို့နယ်များ၏ ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုနှင့် လိုအပ်ချက်များအပေါ် မူတည်၍ (၂၀၁၈) ခုနှစ်အတွင်း ဆက်လက် ထောက်ပံ့ ပေးပို့သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကာလရှည် အစီအစဉ်များ

ကာလတိုနှင့် ကာလလတ်အတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် လုပ်ငန်းများအား ဒေသ၏ မြေပြင်အခြေအနေနှင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အခြေအနေများအပေါ် မူတည်၍ (၂၀၁၉) ခုနှစ်မှ (၂၀၂၂) ခုနှစ်အတွင်း နှစ်စဉ် အသေးစိတ် အစီအစဉ်များ ထပ်မံရေးဆွဲကာ ဆက်လက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံး၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်၊ ၇၅/ ၂၀၁၇ ဖြင့် (၂၀၁၇) ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၁၂) ရက်နေ့၌ ဖွဲ့စည်းထားသော “ရခိုင်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာအကြံပြုချက်များအပေါ် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေးကော်မတီ” ၏ ညွှန်ကြားချက်များနှင့်အညီ စီမံချက်ပါ လုပ်ငန်းများအား အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဆက်လက်၍ ရခိုင်ပြည်နယ် အကြံပေးကော်မရှင်၏ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အကြံပြုချက်များ အပေါ် ဤစီမံချက်ပါ လုပ်ငန်းများဖြင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မှုများအား ကျန်းမာရေး နှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ ဖွဲ့စည်းထားရှိသော “ရခိုင်ပြည်နယ်ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှု အဖွဲ့” မှ အမြဲစောင့်ကြည့်သုံးသပ်ခြင်းအား ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်ကျန်းမာရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအဖွဲ့အား အောက်ပါအတိုင်း ဖွဲ့စည်း ထားရှိပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်ကျန်းမာရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအဖွဲ့

၁။ ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ ပြည်သူလူထုအား ထိရောက်သော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ ပေးနိုင်ရန် အောက်ဖော်ပြပါ ပုဂ္ဂိုလ်များပါဝင်သော ရခိုင်ပြည်နယ်ကျန်းမာရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးအပ်လိုက်သည်-

(က)	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	ဥက္ကဋ္ဌ
	ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန	
(ခ)	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
	ကုသရေးဦးစီးဌာန	
(ဂ)	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်(သဘာဝဘေး)	အဖွဲ့ဝင်
	ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန	
(ဃ)	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်(ပြည်သူ့ကျန်းမာ)	အဖွဲ့ဝင်

ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန

(င) ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်(ရောဂါနှိမ်နင်းရေး) အဖွဲ့ဝင်

ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန

(စ) ဒုတိယအမြဲတမ်းအတွင်းဝန်(ကျန်းမာရေး) အဖွဲ့ဝင်

ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန

(ဆ) ပြည်နယ်ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှူး အဖွဲ့ဝင်

ရခိုင်ပြည်နယ်

(ဇ) ပြည်နယ်ကုသရေးဦးစီးဌာနမှူး အဖွဲ့ဝင်

ရခိုင်ပြည်နယ်

(ဈ) ဆေးရုံအုပ်ကြီး အဖွဲ့ဝင်

စစ်တွေမြို့၊ ပြည်နယ်အထွေထွေရောဂါကုဆေးရုံကြီး

ရခိုင်ပြည်နယ်

(ည) ညွှန်ကြားရေးမှူး(သဘာဝဘေး) အတွင်းရေးမှူး

ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန

(ဋ) ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး(သဘာဝဘေး) တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး

ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန

ရခိုင်ပြည်နယ် အကြံပေးကော်မရှင်၏ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အကြံပြုချက်များအပေါ် ဤစီမံချက်ပါ လုပ်ငန်းများဖြင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားခြင်းဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ် အတွင်းရှိ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ ပိုမိုအားကောင်းလာပြီး၊ လူထုအားလုံး၏ ကျန်းမာရေး အဆင့်အတန်း မြင့်မားလာကာ နိုင်ငံ၏ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများအပေါ် အထောက်အပံ့ ပြုပေးနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။